3.18
Ornamon lehti
ornamo.fi

Joanna löytää ratkaisun

Vuoden sisustusarkkitehti Joanna Laajisto rientää apuun, kun yritys haluaa vahvistaa brändiään.

Sivu 12

SAMPO TERHO
JARI LINDSTRÖM
SAULI PIETIKÄINEN
ELINA AALTO

Näin muotoilua suojataan s.22

ELKO Plus

Uusi inspiroiva designsarja

Sopii kaikkiin tiloihin ja tyyleihin

Riippumatta asiakkaan tyylistä, ELKO Plus mukautuu tarpeisiin. Klassinen valkoinen sulautuu moneen, kun taas alumiininen ja musta nousevat esiin sisustuselementteinä.

Monipuolinen kehysvalikoima antaa vapaat kädet asiakkaan ideoille ja langattomat Wireless-tuotteet mahdollistavat ideoiden sujuvan toteutuksen. Lisäksi ketterä tuotekehityksemme mahdollistaa erilaiset räätälöinnit asiakkaan tarpeiden mukaan ja näin voimme luoda entistä persoonallisempia ratkaisuja.

Malliston perusvärivaihtoehdot ovat luonnollisen valkoinen, trendikkään alumiininen ja tyylikkään musta. Lisäksi saatavilla on inspiroiva valikoima erilaisia kehyksiä viimeistelemään design.

Lue lisää

Lue lisää verkkosivuiltamme www.elko.fi tai ota yhteyttä paikalliseen Schneider Electric -edustajaan.

schneider-electric.fi

Life Is On Schneider Electric

Pääkirjoitus.

Tunnista oman työsi arvo

Ei ole enää uutinen, että monien tutkimusten mukaan yritykset täällä kotimaassa eivät hyödynnä muotoilun koko potentiaalia. Koska näitä yrityksiä on paljon, on myös yritysten johtoryhmien ovia avattavana. Syksyllä julkistettavassa Ornamon muotoilualan suhdannekatsauksessa suunta on kuitenkin selvä – tarve hyvälle muotoilulle on kasvussa.

Jokaisen yrityksen ja organisaation on otettava käyttäjät entistä paremmin huomioon kaikilla toiminnan tasoilla: niin liiketoiminnan strategian kuin tuotteiden, tilojen ja palveluidenkin suunnittelussa. Vuoden 2018 sisustusarkkitehti Joanna Laajisto on oiva esimerkki suunnittelijasta, joka parantaa asiakasyrityksen liiketoimintaa käyttäen luovaa osaamista strategisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tässä lehdessä (s. 12) Laajisto kuvaa hienosti, miten hän on asiakaslähtöisen suunnittelun ammattilaisena reagoinut liiketoimintaympäristön, digitaalisuuden ja kuluttajakäyttäytymisen muutoksiin.

Tulevaisuudessa aineettomien oikeuksien merkitys kasvaa. Tämän vuoksi suunnittelijan on tärkeä tuntea oman työnsä arvo. Kuitenkin vain noin 46 prosenttia muotoilun suhdannekatsaukseen vastanneista ei ole suojannut työtään millään tavalla. Vain runsaalla kymmenesosalla oli yritystä varten laadittu IPR-strategia (intellectual property rights).

Euroopassa IPR-intensiiviset yritykset tuottavat enemmän, maksavat korkeampia palkkoja ja selviytyvät paremmin huonossa taloustilanteessa, käy ilmi Euroopan unionin teollisuusoikeuksien viraston (EPO) 2016 tutkimuksesta. Muotoilua hyödyntävien yritysten nettovienti on kasvanut voimakkaimmin ja sen osuus EU:ssa oli yli 243 miljoonaa euroa – yksi korkeimpia lukuja kaikkien teollisuuden alojen välillä. Malleja omaavilla yrityksillä on työntekijää kohti keskimäärin 38 prosenttia korkeammat tulot verrattuna yrityksiin, joilla ei ole malleja. Aineettomalla pääomalla ja IP-oikeuksilla on kiistaton rooli muotoilussa, ja se alkaa yksittäisen suunnittelijan luovasta osaamisesta.

Mihin suunnittelun aineeton arvo siirtyy? Annammeko osaamisesta tulevan arvonlisäyksen asiakkaan tai työnantajan skaalattavaksi vai ansaitsemmeko sillä myös itse? Miten arvotat työsi arvon? Mieti, se kannattaa – tutkimukset ovat puolellasi!

Salla Heinänen, toiminnanjohtaja

Ornamo 3.18

EMILIA ÅMAN

Emilia Åman haki mallisuojaa heti, kun hän sai valmiiksi Rabbit-tuolinsa proton. Lue kolme tarinaa tuotteiden suojaamisesta.

sivu 22

TÄSSÄ NUMEROSSA:

12 **Konseptoinnin mestari**
Vuoden sisustusarkkitehti Joanna Laajiston käsialaan luottavat tunnetut brändit.

Ministerit tentissä 18
Sampo Terho ja Jari Lindström (sin.) vaikuttavat muotoilu- ja taidealojen tulevaisuuteen. Mitä jää käteen Sipilän hallituskaudesta?

22 **Kolme tarinaa muotoilun suojaamisesta**
Kolme muotoilijaa kertoo, miksi he päätyivät suojaamaan tuotteitaan.

Kuukauden taiteilijat 30
Esittelyssä Taiteilijat O:n syyskuun ja lokakuun taiteilijat Tiia Matikainen ja Deepa Panchamia.

46 **Ornamon vaiheita**
Ornamon nimi pelkistyi, mutta tämä ei ole suinkaan ensimmäinen kerta yli satavuotiaan järjestön historiassa.

Aallon tärpit 48
Muotoilija Elina Aalto kertoo Ornamon lehden lukijoille, mitkä muotoilutapahtumat ovat tänä syksynä must.

VAKIOT:

3 Pääkirjoitus **6** Tapetilla **30** Kuukauden taiteilija
32 Suunnittelija kertoo **34** Lakimies vastaa **36** Kolumni **46** Jäsenille
50 Ornamo media

Viikkotiedote Jäsenenä saat tärkeimmät uutiset ja vinkit sähköpostiisi joka viikko. **Kotisivut** *www.ornamo.fi*
Jäsenpalvelut verkossa Saat käsiisi koko Ornamon jäsenpalvelupaketin, mm. sopimusmallit, oppaat ja ajankohtaiset haut: *www.ornamo.fi/kirjaudu*
Finnishdesigners.fi Luo oma portfoliosi ja näy ammattilaisten joukossa! **Ornamon lehti** Saat lehden kotiisi kannettuna neljä kertaa vuodessa. Sähköinen versio jäsenille: *www.ornamo.fi/ornamon-lehti* **Facebook** Tykkää Facebook-sivustamme niin pysyt aina ajan tasalla tärkeimmistä jäsenasioista ja Ornamon toiminnasta. Löydät meidät osoitteesta *fb.me/Ornamory*. **LinkedIn** Seuraa meitä LinkedInissa ja liity muotoilualan ammattilaisten joukkoon. Löydät meidät nimellä *The Finnish Association of Designers Ornamo*. **Twitter** Ornamon Twitteristä luet tuoreimmat kuulumiset muotoilualalta. Twiittaa meille muotoilualan polttavista aiheista *@Ornamo1*. **Instagram** Kurkista Ornamolaisten maailmaan kuvien avulla. Löydät meidät nimellä *@Ornamory*.

Tapetilla.

TEKSTI JENNA HEINO

LAURA SARVILINNA:

Täällä riittää lahjakkuutta

HABITARE-MESSUJEN TAVOITTEENA on olla Pohjoismaiden suurin sisustustapahtuma, yksi Euroopan kiinnostavimmista vierailuista muotoilun ytimeen. Ohjelmajohtaja **Laura Sarvilinna** tietää, miten arvokkaita messut ovat suunnittelijoille.

”Messutapahtumissa käydään katsomassa alan ilmiöt, uutuudet, tapaamassa asiakkaita, kollegoja, mediaa, haetaan tietoa ja inspiroidutaan. Messut työllistävät kymmeniä ja satoja suunnittelijoita suoraan ja välillisesti.”

Tukholmaan muuttanut Sarvilinna näkee, että länsinaapurissa muotoiluyritykset ovat nälkäisempiä tekemään kansainvälistä kauppaa. Laadussa, omaperäisyydessä ja osaamisessa suomalaisilla ei kuitenkaan ole mitään hävettävää. Suomessa on myös kokoonsa nähden paljon lahjakkaita suunnittelijoita kaikilla muotoilun osa-alueilla. Kuitenkin yritykset eivät ole vielä heränneet hyödyntämään suunnittelijoita, vaikka heillä olisi paljon annettavaa. Sarvilinna toivoisi näkevänsä suunnittelijoita myös enemmän vaikuttamassa valmistajien päätöksentekoon.

”Ruotsalaiset valmistajat voisivat palkata suomalaisia suunnittelijoita enemmän. Olisikos tämä supercombo?”, hän innostuu.

Nykyisin Sarvilinna iloitsee nykytaiteen kaupallisuuden virkistymisestä Suomessa sekä siitä, miten Helsingin kaupunki on ottanut arkkitehtuurin, muotoilun ja palvelut keskiöön kaupunkikehittämisessä monella tasolla.

Tulevaisuudessa hän toivoo, että maailman kestokyky otetaan entistä paremmin huomioon suunnittelussa.

”Suurin vastuu eettiseen sisustamiseen on mielestäni valmistajilla. Valmistajien tulisi viimeistään nyt vastata omilla teoillaan maailman tilaan ja tarjota enemmän eettisiä ratkaisuja kuluttajille yrityksen toimintatavoista lopputuotteeseen asti.”

”Valmistajien tulisi viimeistään nyt vastata omilla teoillaan maailman tilaan ja tarjota enemmän eettisiä ratkaisuja kuluttajille.”

MESSUKESKUS / EEVA SUUTARI

Osallistu

Tulossa muotoilun supersyksy!
Pääkaupunkiseudulla nautitaan runsain mitoin muotoilusta ja taiteesta, kun sisustuksen uusiin trendeihin keskittyvä Habitare-messut, Helsinki Design Week -festivaali sekä projektisisustamisen ammattilaistapahtuma ID Helsinki käynnistyvät syyskuussa. Lue sivulta 36, millaiset tärpit muotoilija ja sisustusarkkitehti Elina Aalto vinkkaa muotoilusta kiinnostuneille kävijöille. Suomen suurin sisustus- ja designtapahtuma Habitare järjestetään Messukeskuksessa 12.–16.9. Neljäs ID Helsinki järjestetään Tapahtumakeskus Telakalla 11.–12.9. Helsinki Design Week juhlii 6.–16.9. Myös Ornamo on mukana muotoilusyksyssä. Lue koko ohjelma sivulta 40.

Tapetilla.

rakentaminen

Luova suunnittelu uudistaa rakennusalaa

RAKENTAMINEN ja korjausrakentaminen luo työmahdollisuuksia monille luovan suunnittelun osaajille. ”Erityisesti taiteilijoilla on näkemystä kestävästä kehityksestä, ympäristön käytettävyydestä ja visuaalisuudesta”, sanoo taidetta ja rakennusalaa yhdistävää hanketta luotsaava **Anna Rikkinen**. Rikkisen esiin nostamat näkökulmat ovat tärkeitä, sillä rakentamisella vaikutetaan merkittävästi maapallon kestokykyyn ja rakennusala itse käy läpi rakennemuutosta. Siksi luovan suunnittelun palveluita ja taiteilijoita tarvitaan kehittämään konsepteja, jotka ottavat huomioon käyttäjän ja kokonaisuuden, kiinnostavuuden ja pitkäikäisyyden. Ratkaisumalleja taiteen yhdistämiseksi rakentamiseen -hankkeessa kehitetään seitsemän toimijan voimin ratkaisuja luovan suunnittelun lisäämiseksi rakennusalalla. Hankkeen verkkosivut avautuvat syksyllä.

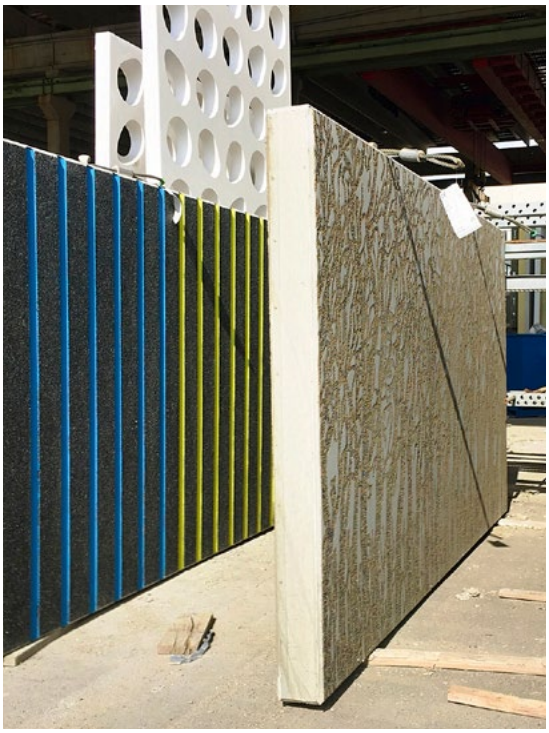

FREI ZIMMER

Tiesitkö että?

Muotoilualan työttömyys on verrattain korkeaa muihin aloihin verrattuna. Muotoilu on alana herkkä suhdanteille, ja viime vuosikymmenen lopun finanssikriisi jätti alaan jälkensä. Vuoden 2008 aikana muotoilualan työttömyys oli keskimäärin 1 070 työtöntä ja vuonna 2016 jo 2 700. Samaan aikaan osunut teollisuuden rakennemuutos vähensi suunnittelun tarvetta, kun sekä metsäteollisuus että elektroniikkateollisuus karsivat työpaikkoja. Tämän vuoden kesäkuussa muotoilualan työttömyys on kuitenkin laskenut 2 159 työttömään työhakijaan. Pekka Tiaisen tuoreen katsauksen mukaan muotoilu on yksi niistä aloista, joissa työn kysyntä on pitkällä aikavälillä nousussa.

palkinnot

Laajistosta vuoden sisustusarkkitehti

SISUSTUSARKKITEHDIT SIOn vuoden sisustusarkkitehdiksi valitsema **Joanna Laajisto** on viime vuosina ollut kovassa nosteessa. Laajiston kädenjälkeen voi Suomessa tutustua mm. Helsingissä ravintola Löylyssä, My O My:n myymälässä Aleksanterinkadulla ja koruliike Atelier Torbjörn Tillanderilla Oulussa. Laajiston Lundialle suunnittelema säilytysmallisto valittiin Kauppalehden Optiossa tulevaisuuden klassikoksi. Myös kansainväliset brändit ovat turvautuneet Laajiston näkemyksiin erityisesti myymäläkonseptien ja ravintoloiden suunnittelussa. Kalustevalmistaja Vitra, vaateketju Cecil sekä Suomen Ranskan instituutti Pariisissa kuuluvat hekin Laajiston asiakkaisiin. Lue Laajiston haastattelu tämän lehden sivulta 12.

KY
SY

Haasteena on edelleen valmistaa luotettavasti laajoja valaisupintoja, jotka ovat valaistukseen energiatehokkaita ja pitkäikäisiä.

Markus Tuomikoski

Vanhempi tutkija Markus Tuomikoski on koordinoinut ja toiminut Teknologian tutkimuskeskus VTT:n asiantuntijana oled-teknologian kehityshankkeissa.

Mitä kaikkea oled-teknologia mahdollistaa valaistussuunnittelussa?

Oled-lyhenne tulee sanoista organic light emitting diode. Oled-teknologialla valo säteilee tasaisesti koko pinnalta. Se ei häikäise, kuten pistemäinen valo, jota taas ledit edustavat. Pintavalon alue voi olla näytössä olevan pikselin kokoinen (0,1 mm) ja isoimmillaan valaisuelementin kokoinen (100 cm^2), mutta sitä voi monistaa vielä laajemmiksi valaisupinnoiksi. Oled-teknologia on yleisesti käytössä etenkin matkapuhelimien näytöissä ja joissakin uusissa televisiomalleissa. Nyt sitä on tarjoilla myös valaisuelementteihin. Kehitteillä on oled-valaisupinta, joka voidaan valmistaa ohuille ja taipuisille muovimateriaaleille ja se voidaan liittää osaksi tuotteen pintaa. Se voi olla läpinäkyvää ja valaista molemmin puolin kalvoa. Valaisinsuunnittelussa tällä tekniikalla voidaan mahdollistaa useita eri vaihtoehtoja, sillä oled-valaisualue voi olla melkein kaiken muotoista kulmikkaasta pyöreään ja kaikkea siltä väliltä. Valaisimista voidaan tehdä myös hyvin ohuita ja kevyitä. Oledit eivät myöskään vaadi jäähdytyselementtiä, koska ne eivät juuri lämpene ja vahingoita näin valaisimen rakenteita. Lisäksi oled-valaisuelementtiä voidaan taivuttaa ja kiertää. Kaiken kaikkiaan oled mahdollistaa ohuemman näyttö- ja valaisurakenteen. Yksi merkittävä askel tuotannon kehityksessä tapahtui Suomessa, kun VTT:llä painomenetelmin valmistettu joustava oled julkaistiin vuonna 2008. Haasteena on edelleen valmistaa luotettavasti laajoja valaisupintoja, jotka ovat valaistukseen energiatehokkaita ja pitkäikäisiä. Led-teknologiaan verrattuna oled antaa näytöissä tiettyjä etuja, kuten ohuemman rakenteen ja korkeamman kontrastin. Valaisusovelluksiin isomman alueen oled-elementti on silti kallis, koska tuotannollinen saanti on yhä heikko. Led-teknologia on tänä päivänä edullisempi kuin oled, kun verrataan sen hintaa tuotettua valon määrää kohden (€/klm).

Lähetä kysymys
info@ornamo.fi

Tapetilla.

koulutus

Muotoilijat kouluttavat opettajia

ORNAMON JA DESIGNMUSEON Skidiakatemia saa tänä vuonna jatkoa, kun kolme muotoilijaa lähetetään kouluihin kehittämään kouluopetusta muotoilukasvatuksen keinoin. Muotoilija koulussa -hankkeeseen valitut muotoilijat ovat **Natalia Ritari**, **Laura Aalto-Setälä** sekä **Linda Ukkonen**. Muotoilijat antavat koulujen opettajille välineitä koulukiusaamisen ehkäisemiseksi, luonnontieteiden oppimisen edistämiseksi sekä 3D-mallinnuksen ja koodaukseen. Hankkeeseen valitut muotoilijat ja opettajat haastetaan pohtimaan,minkä oppiaineiden sisältöjä voidaan integroida muotoiluoppimiseen. Tavoitteena on kehittää monialaisia oppimiskokonaisuuksia oppilaslähtöisiksi opettajien kanssa. Rahoittajana toimii Helsingin kaupunki.

LAURA OJA

Vihreää valoa

MUOTOILUALA ON INNOSTUNUT päätöksestä jatkaa selvitystyötä uuden design- ja arkkitehtuurimuseon toteuttamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat päättämässä jatkoselvitysten aloittamisesta yhteistyössä Designmuseon ja Arkkitehtuurimuseoiden kanssa tänä syksynä. Toimijat nostavat esiin kaksi vaihtoehtoa museon sijainnista: Eteläranta ja Hietalahti. Uudisrakennuksesta olisi tiedossa arkkitehtuurikilpailu. Päättäjät haluavat edetä vauhdilla: uusi museorakennus olisi ehdotuksessa valmis jo vuonna 2025.

fakta

50%

MUOTOILIJAT TEKEVÄT pidempää työviikkoa kuin suomalaiset palkansaajat keskimäärin. Puolet Ornamon työmarkkinakyselyyn loppuvuodesta 2017 vastanneista ilmoitti työskentelevänsä vähintään 40 tuntia viikossa. Korvauksetta ylitöitä tehneitä vastaajia oli viidennes kyselyyn vastanneista.

palkinto

Vuoden nuori muotoilija 2018

DESIGN FORUM FINLANDIN jakama Vuoden nuori muotoilija -palkinto jaettiin puuseppämestari **Antrei Hartikaiselle** (synt. 1991). Antrei Hartikainen yhdistää tuotannossaan perinteiset puusepäntaidot ja suomalaisen puunkäsittelyn moderniin muotoiluun. Palkintojuryn mukaan Hartikainen on omaperäinen ja taidokas puuseppä, joka liikkuu sujuvasti taiteen ja sarjavalmistuksen rajapinnassa. Hänellä on oma, jo varmaksi muodostunut muotokielensä, joka tekee hänen tuotannostaan selkeän ja erottuvan.

ORIENT OCCIDENT

orientoccident.fi

TEKSTI JENNA LEINO KUVAT STUDIO JOANNA LAAJISTO, MIKKO RYHÄNEN

Konseptoinnin mestari ei tee kompromisseja

Palkittu sisustusarkkitehti Joanna Laajisto luo kodikasta eleganssia, johon luottavat niin tunnetut brändit kuin uudet tulokkaat.

Jokaisella tilalla on sielu, piilotettu kauneutensa. Silti maailma on sisustusarkkitehti **Joanna Laajiston**, 41, mielestä pullollaan julkisia tiloja, joissa kaupalliset konseptit on leivottu mitäänsanomattomien puitteiden kuorrutukseksi.

”Possulle ei voi laittaa huulipunaa. Tilaa ei voi vain koristella, vaan perusasiat pitää olla kunnossa.”

Suunnittelijana Laajisto edustaa kokonaisvaltaista taituria, joka hallitsee suvereenisti tilan konseptoinnin ja toiminnallisen suunnittelun aina somistukseen asti.

Ravintola Löylyn kohdalla haaste oli aikoinaan luoda tunnelmaa suureen hallimaiseen tilaan. Suunnittelija ratkaisi asian jakamalla tilan korokkeella olevaan baariosioon ja sijoittamalla tilaan puoliseinän, sillä ihmiset hakeutuvat mielellään selkä seinää vasten luonnonvalon lähelle – aivan kuten hänkin haastatteluhetkellä omaa nimeään kantavassa studiossa Helsingin Ullanlinnassa. Sisustusarkkitehdin työ onkin Laajiston mukaan ennen kaikkea palvelumuotoilua, jossa kaiken pohjana on ymmärrys siitä, miten ihminen tilassa luontevasti toimii ja millaisiin paikkoihin hän hakeutuu.

ERITYISESTI MYYMÄLÖIDEN suunnitteleminen on tällä hetkellä haastavaa, sillä mukaan ovat tulleet sosiaalisen median maailmat ja verkkokaupat, jotka porrastavat asiakaskokemuksen alkavaksi digitaalisesta ympäristöstä. Suunnitellessaan saksalaiselle Cecilille uusmyymäläkonseptia puolentoista vuoden ajan Laajisto ymmärsi, että tulevaisuuden vaatemyymälässä ihminen haluaa yhä kohdata toisen ihmisen. Niinpä hän jätti myymälästä perinteisen kassapisteen kokonaan pois ja antoi lähes kolmanneksen myymälän pinta-alasta pukuhuoneille ja niissä tapahtuville lisäpalveluille, joita ihmiset myymälöistä nykyään ja tulevaisuudessa yhä enemmän hakevat.

Ravintolan suunnittelu voi saada alkusysäyksen raaka-aineista tai kokin visiosta, mutta lopulliset ideat jalostetaan samastumalla ravintolan asiakkaiden ruokailuhetkiin. Suunnittelussa käytännöllisyys on yhtä tärkeää kuin estetiikka ja eettisistä palikoista sovitetun lopputuloksen täytyy hohkaa lämpöä vielä vuosikymmentenkin kuluttua. Yksityiskoteja Laajiston toimisto suunnittelee vähemmän, sillä ne ovat hänen mielestään niin henkilökohtaisia tiloja ja projekteja. Suunnittelussa käyttämissään tuotteissa hän suosii suomalaista, mutta se ei saa olla itsetarkoitus.

Laajiston vahvuus löytyy ilmiömäisessä värien yhdistelyssä. Hän sitoo murretut ja sammutetut sävyt paletiksi, joka kestää aikaa.

”Mikä on minun mielestäni vihreää, näyttäytyy toiselle harmaana. Haluan luoda ympäristön, missä ihminen ei välttämättä edes tiedosta, että täällä on

> **”Possulle ei voi laittaa huulipunaa. Tilaa ei voi vain koristella, vaan perusasiat pitää olla kunnossa.”**

Sisustusarkkitehti Joanna Laajisto viettää paljon aikaa suunniteltavassa tilassa. Tunne ja mielikuvat saavat muotonsa ensimmäisissä luonnoksissa.

Joanna ravintolasuunnittelusta:
”Lähtökohtani on kokin ruokavisio ja se, mistä hän ammentaa inspiraationsa. Nyt teen kohdetta, joka on päivällä leipomo; illalla sama tila muuttuu ruokaravintolaksi. Ravintolat muuttuvat jatkuvasti, mutta jo pitkään läpinäkyvyys on ollut iso juttu, jossa mennään raaka-aineet ja valmistusmetodit edellä. Se tarkoittaa sitä, että ruoka valmistetaan samassa tilassa missä sitä syödään.”
Story, Ox, Michel, Intro, Jackie, Löyly, Cafe Coutume, Suomen Instituutti Pariisi

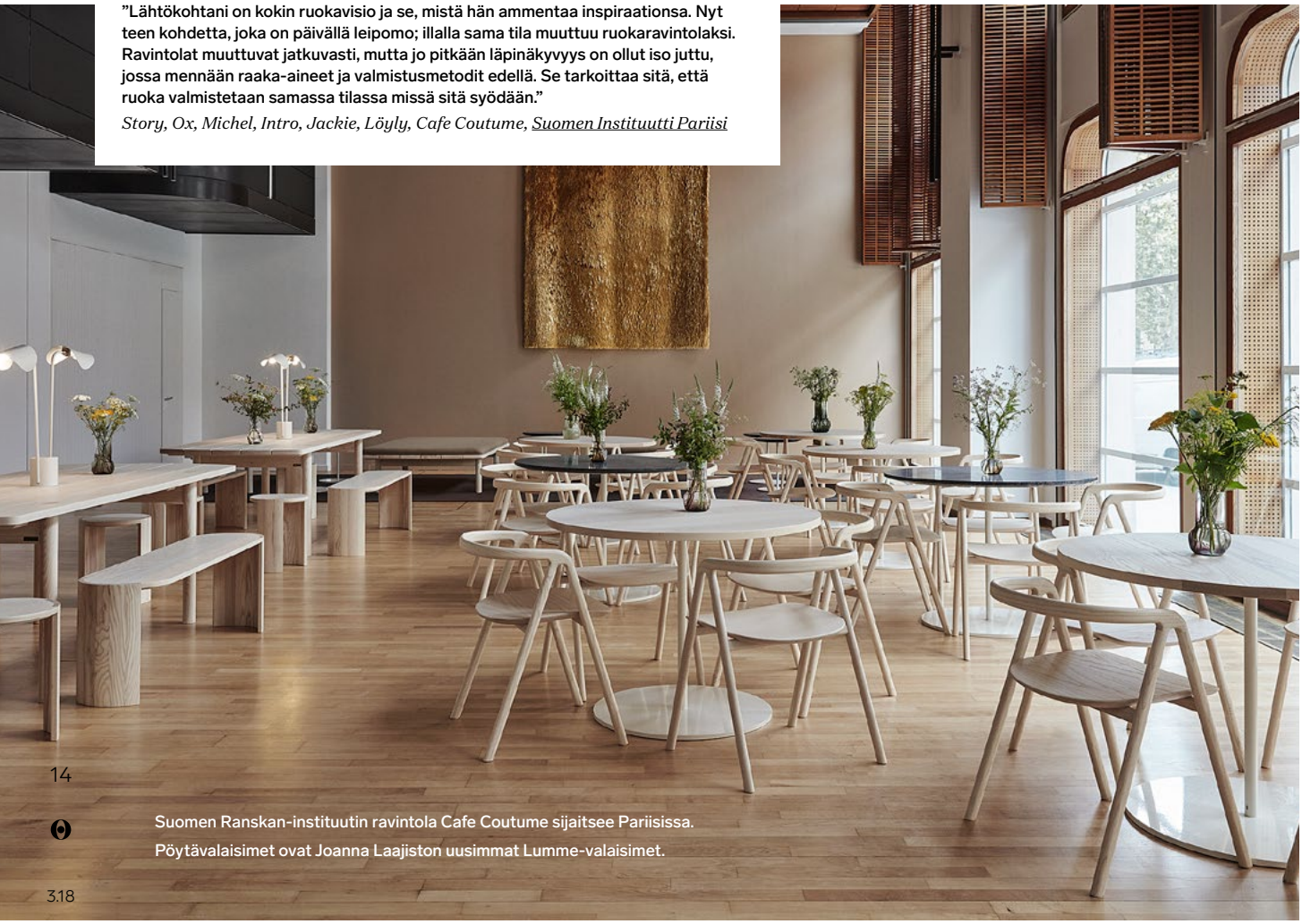

Suomen Ranskan-instituutin ravintola Cafe Coutume sijaitsee Pariisissa. Pöytävalaisimet ovat Joanna Laajiston uusimmat Lumme-valaisimet.

punaista tai sinistä, mutta kokee erilaisia nyansseja ja erilaisia sävyjä. Silloin se ei ole aistiärsyke.”

Konseptisuunnittelussa Laajisto tekee taustatyön niin täydellisesti, että lopulta asiakkaalle annetaan vain yksi ehdotus.

”En tuomitse vaihtoehtojen antamista, mutta itse en osaa suunnitella niin. Koen yleensä niin vahvasti ahaa-elämyksen, kun asiat loksahtavat paikoilleen. Että näin sen on pakko olla. Jos asiakas saa valita yhden asian sieltä ja toisen täältä, homma menee koristeluksi.”

Neljän työntekijän yrityksessään Laajisto on pääsuunnittelija ja ainoa osakas. Hänen omaa nimeä kantava studionsa on sopivan pieni ja selektiivinen boutique design agency, jossa projektit Suomesta ja ulkomailta valitaan harkiten.

TÄLLÄ HETKELLÄ LAAJISTON TOIMISTO työstää Jyväskylään Solo Sokos Hotel Paviljongin laajennusta, johon tulee 40 superior-tason huonetta sekä ravintolalaajennus. Hän ottaa tehtäväkseen vain sellaiset työt, joissa vuorovaikutus asiakkaan kanssa toimii ja ekologiset ajatukset kohtaavat.

”Työssäni kaikista tärkeintä on kommunikaatio asiakkaan kanssa alkuvaiheessa. Siinä katsotaan, menevätkö eettiset arvot yksiin ja arvostaako asiakas meidän suunnitteluprosessia, joka vie tietyn määrän aikaa.”

Oman yrityksen Laajisto perusti vuonna 2010, kun palo tehdä asioita oman etiikan mukaisesti kasvoi pitelemättömäksi, eikä hän halunnut tehdä enää kompromisseja suunnittelutyössään. Aikaisemmat työt ovat tuoneet mainetta ja töitä, ja omille tinkimättämille arvoille rakentuva johdonmukainen työskentely on vuosien varrella muuttunut kuin itsestään brändiksi.

”Yrityksen perustaminen oli minulle yllättävän iso kynnys. Toiminimellä yrittäminen on leppoisaa ja helppoa, mutta se jää helposti harrastamiseksi. Hankkimalla toimiston ja perustamalla osakeyhtiön toiminta muuttuu skarpimmaksi.”

Laajiston työmetodit ovat peräisin paahteisesta Kaliforniasta. Opiskellessaan IDI:ssä (Interior Designers Institute) Laajisto pääsi työharjoittelijaksi maailman suurimpaan arkkitehtitoimisto Gensleriin, jossa vierähti lopulta viisi vuotta. Alun

Viime vuonna valmistui retail-projekti sveitsiläiselle huonekaluvalmistajalle, fiktiivinen ostoskeskus Vitra Village. Suunnittelutyö oli yli vuoden mittainen intensiivinen periodi. Lopputulos on implementoitu keväällä 2018 pysyväksi Vitran retail -showroomiksi Vitra Campukselle Weil am Rheiniin.

perin Laajisto lähti Yhdysvaltoihin luomaan uraa lumilautailijana ja ottamaan aikalisää tulevaisuuden suunnitelmilleen.

Genslerillä Laajisto eteni nopeasti kirjaston mallikangaspalojen viikkaajasta piirustustehtäviin. Pian hän istui johtavan suunnittelijan **Jim Youngin** siipien suojissa asiakaspalavereissa, pääsi mukaan kohteisiin ja työmaille sekä sai siivuja sieltä täältä Youngin projekteista suunnitellakseen.

”Seurasin häntä joka paikkaan ja piirsin vuosien ajan hänen luonnoksiaan puhtaaksi. Hänen kanssaan sain valita materiaaleja ja kiintokalusteita. Jim aina punakynäsi piirustukseni ja kommentoi ja sitten piirsin uudestaan.”

Cecil-vaatebrändin moderni ja lämmin myymäläkonsepti.

Joanna myymäläsuunnittelusta:
”Myymälöiden suunnittelu on kaikista vaativinta, koska ne ovat valtavassa myllerryksessä sosiaalisen median ja verkkokaupopojen takia. Suunnittelijan täytyy ymmärtää asiakaspolku, jossa myymälä on timantin huippu. Kaikki lähtee kuitenkin sosiaalisesta mediasta. Jos saat ihmisen kivijalkamyymälään, se on lottovoitto.”
Cecil, Vitra Village, Mino, Minna Parikka, Atelier Torbjörn Tillander

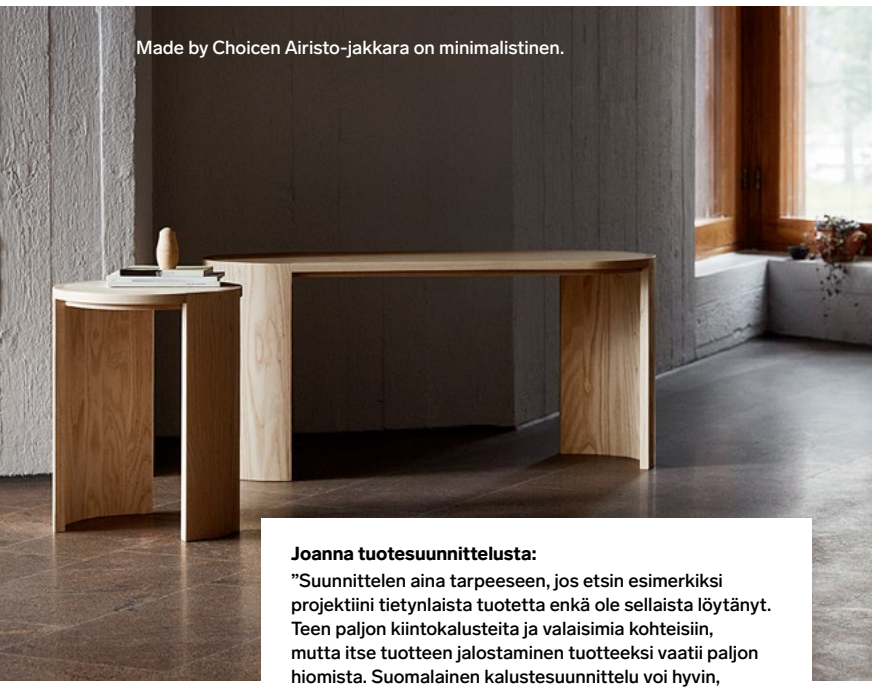

Made by Choicen Airisto-jakkara on minimalistinen.

Joanna tuotesuunnittelusta:
”Suunnittelen aina tarpeeseen, jos etsin esimerkiksi projektiini tietynlaista tuotetta enkä ole sellaista löytänyt. Teen paljon kiintokalusteita ja valaisimia kohteisiin, mutta itse tuotteen jalostaminen tuotteeksi vaatii paljon hiomista. Suomalainen kalustesuunnittelu voi hyvin, mutta suomalainen kalusteteollisuus ei. Olisi hienoa, jos täällä olisi enemmän yrityksiä, joille suomalaiset voisivat suunnitella.”

Edit-valaisin, Lundia System -säilytyslaatikot, Made by Choicen kanssa yhteistyössä tehty Airisto-jakkarasarja sekä Lumme-lamppu

Fjordin toimistossa vallitsee kotoisa tunnelma.

Joanna toimistosuunnittelusta:
”Perinteinen avokonttori ei toimi vaan ihmisen täytyy pystyä valitsemaan se paikka, jossa hän tekee töitä, kuten nojatauoli tai keittiön pöytä. Uskon monitila-toimistoon, mutta ne vievät hirveästi tilaa. Suurin osa ihmisistä tarvitsee yhä työpöydän. Monet ihmiset nauttivat varmasti työn tekemisestä hiljaisessa kodissa, jossa tiskit ja pyykit eivät enää häiritse. Juuri sellaisen miljöön haluaisin luoda toimistoon.”

Fjord, Mirum, Supercell, Bob the Robot

Suunnittelua tehtiin laadulla ja isolla rahalla. Asiakkaat omistivat kasinoja ja lentokoneita. Myöhemmin Laajisto lennätettiin Ranskaan asti valitsemaan luonnonkiveä.

YHDYSVALLOISSA SISUSTUSARKKITEHDIT ja arkkitehdit pohtivat yhdessä ikkunoiden sijaintia ja portaiden paikkoja. Jokainen detalji piirretään etukäteen ja liitoskohta mietitään huolella. Suomessa puolestaan on paljon standardeja, joita on vaikea rikkoa. Huolellinen piirtäminen on Amerikan mallia, jota Laajisto käyttää työssään edelleen.

”Meillä piirretään kaikki eikä tehdä esimerkiksi huonekortteja. En kauheasti usko sanalliseen opastukseen vaan siihen, että piirtämällä asian ratkaiset ongelman.”

Koulusta valmistuttuaan Laajisto ei olisi voinut kuvitellakaan, millainen vastuu työhön liittyy.

”Tämä on hirvittävän vaativa ala ja minusta tuntuu, että se yllättää kaikki, jotka tähän ryhtyvät. Yksityiskohdat pitää tarkistaa miljoona kertaa. Jos laitat yhden värikoodin kirjaimen väärin, työmaalla laitetaan punaiset laatat mustien sijasta”, hän havainnollistaa.

Vasta nyt Laajisto ymmärtää, että lumilautailuvuosista tarttui mukaan hyvä pelisilmä, sillä laskettelurinteissä saatu medianäkyvyys ropisi suoraan palkkapussiin ja bonuksiin. Nykyisin hän käyttääkin osan työviikostaan mediasuhteiden vaalimiseen.

”Teen median työn mahdollisimman helpoksi. Minulla on laadukkaat kuvat aina valmiina ja hyvät tekstit kirjoitettuna kaikilla kielillä.”

Vaikka Laajisto seuraa jatkuvasti sisustusmaailman tapahtumia, hän vastustaa trendeihin ja kertakäyttökulttuuriin perustuvaa suunnittelua. Tavoitteena on kauneus ja kestävyys tilassa, jossa ihmisen on hyvä olla. Yhtäkään turhaa tavaraa ei saa tulla maailmaan lisää.

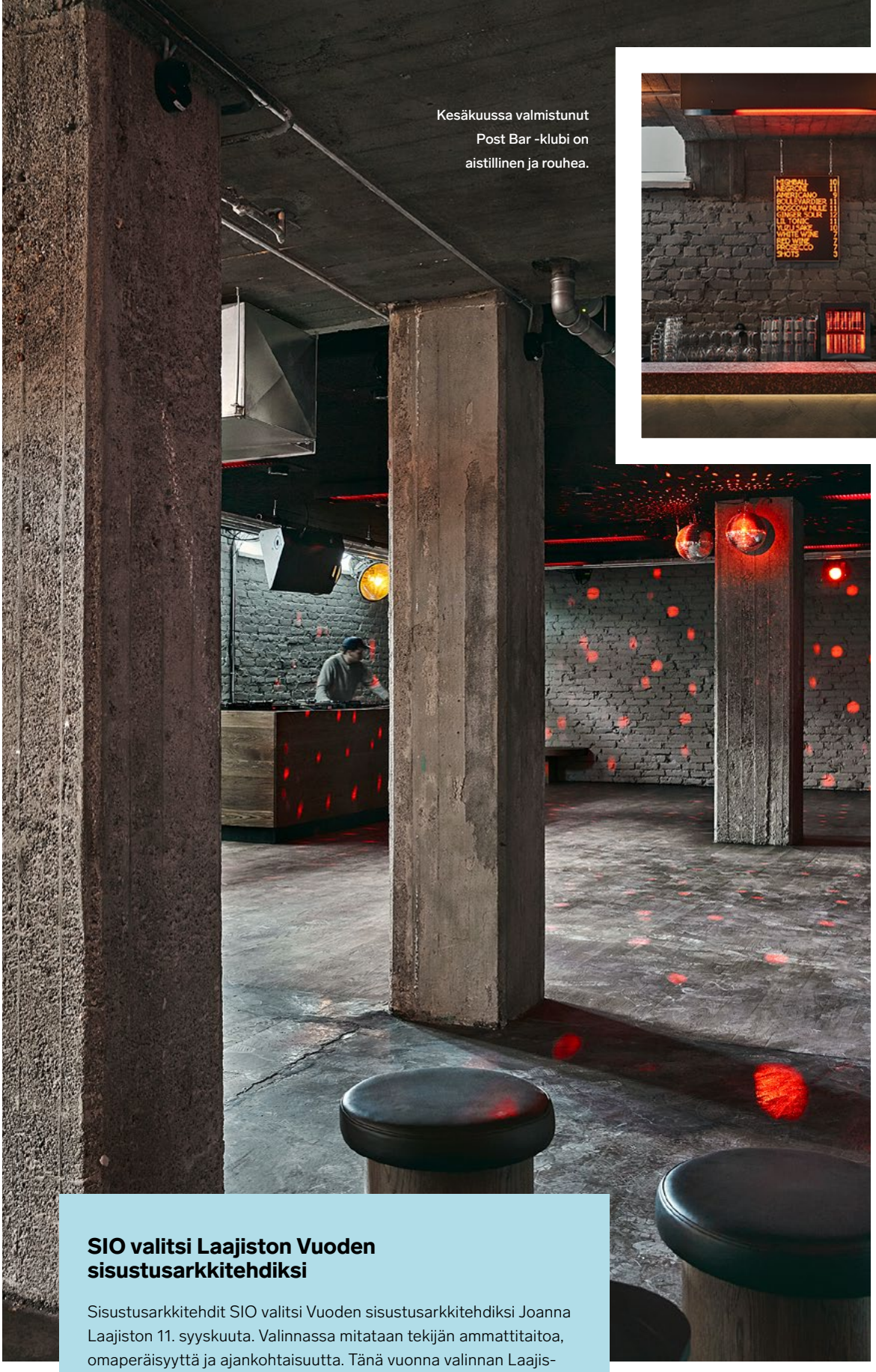

Kesäkuussa valmistunut Post Bar -klubi on aistillinen ja rouhea.

SIO valitsi Laajiston Vuoden sisustusarkkitehdiksi

Sisustusarkkitehdit SIO valitsi Vuoden sisustusarkkitehdiksi Joanna Laajiston 11. syyskuuta. Valinnassa mitataan tekijän ammattitaitoa, omaperäisyyttä ja ajankohtaisuutta. Tänä vuonna valinnan Laajiston hyväksi ratkaisi työn laadukkuus, kestävyys, kiinnostavuus ja kansainvälisyys. Ensi keväänä tunnustus jaetaan poikkeuksellisesti sekä sisustusarkkitehdille että kalustesuunnittelijalle SIO:n 70-vuotisjuhlien kunniaksi. Ehdolle voi asettua itse tai vinkata ansioituneesta kollegasta suoraan Minna Borgille: **office@sio.fi**

TEKSTI ELINA PERTTULA KUVAT ANNI KOPONEN

Ministerit tentissä

Mitä Suomen hallitus on tehnyt muotoilun ja taiteen hyväksi? Tätä Ornamon lehti kysyi Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terholta (sin.) ja työ- ja elinkeinoministeri Jari Lindströmiltä (sin.).

Mitä muotoilu Teille merkitsee henkilökohtaisesti?

ST: Erityisesti kodin tyylikkäät käyttöesineet tuovat minulle jatkuvaa iloa arkeen. Tärkeää arjen sujuvuuden kannalta ovat toki myös hyvin suunnitellut elinympäristöt ja vaikkapa käyttöliittymät.

JL: Meillä vaimo pitää kyllä huolen siitä, että muotoilu pysyy mielessä. Kippoa ja kuppia löytyy hyllyistä, hyvä niin.

Sipilän hallituskausi alkaa olla lopuillaan. Mitkä ovat merkittävimmät aikaansaannokset muotoilun edistämiseksi?

ST: Tällä hallituskaudella on jatkettu vuosille 2013–2020 laaditun Kansallisen muotoiluohjelman toteuttamista ja sen seurantaa työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön yhdessä nimeämän Finnish Design Centre -johtoryhmän johdolla. Väliarviointiin sisältyi tärkeä havainto siitä, että muotoilun alaa koskevaa tiedonvälitystä pitää vahvistaa. Näin voimme tukea muotoilun alan uusien avausten ja muotoiluajattelun valtavirtaistumista ja alan kansainvälistymistä.

JL: Näen, että muotoilusta on tullut yrityksille keskeinen kilpailukykytekijä ja erottautumisen väline. Business Finland aloitti tammikuun alussa toimintansa. Uudistus antaa mielestäni entistä paremmat mahdollisuudet tukea yritysten kansainvälistä kasvua. Business Finland tukee muotoilua ja sen hyödyntämistä useasta ohjelmasta; mainitsen tässä Lifestyle Finland ja Fiiliksestä fyrkkaa -ohjelmat. Lifestyle Finland -kasvuohjelma on auttanut merkittävästi pieniä muotoiluintensiivisiä yrityksiä uusissa markkina-avauksissa, haastanut yrityksiä kasvuun sekä lisännyt yritysten välistä yhteistyötä.

Hallituksen sopimaan yrittäjyyspakettiin sisältyi kokeiluna käyttöön otettu innovaatioseteli. Business Finland myöntämä innovaatioseteli onkin osoittautunut varsin suosituksi. Seteliä on käytetty yrityksissä erilaisen osaamisen hankkimiseen, myös muotoilun. Olen saanut palautetta siitä, että innovaatioseteli on varsin näppärä työkalu pienille yrityksille, joiden nopeat kokeilut, aineettomien oikeuksien hallinta ja ketterä tuotekehitys ovat kaivanneet tällaista rahoitusvälinettä. Suosittuja käyttökohteita ovat olleet IPR-kysymykset ja patentointi, tuotekehitys sekä palvelumuotoilu. Muotoiluyritykset ovat myös toimineet aktiivisesti palveluntarjoajina.

Kuinka kohentaa pienten muotoiluyritysten asemaa?

ST: Tämä on hyvä kysymys ja olen tätä pohtinut. Erityisesti niissä yrityksissä, joissa tehdään piensarjoina uutta luovaa ja taiteellisesti painottunutta muotoilua, voi tulovirta olla aika niukka. Näin kulttuuriministerin näkökulmasta ajattelen, että meidän pitäisi pystyä hävittämään raja-aitoja taiteellisen toiminnan ja yritystoiminnan välillä. Muotoilu voi olla taidetta tai se voi olla käyttöesineitä, -tuotteita tai palveluita, jotka on hyvin suunniteltu ja jotka ovat visuaaliselta toteutukseltaan selkeitä ja miellyttäviä. Selvästi kaivattaisiin

tuki-instrumenttia myös taiteelliseen tuotekehitykseen ja innovaatioihin ja uudenlaista ajattelua tuettaessa pienten muotoilun alan yritysten kansainvälistymistä. Opetus- ja kulttuuriministeriössä toimii parhaillaan asettamani työryhmä, jonka tehtävänä on laatia suuntavat taide- ja taiteilijapolitiikan kehittämiselle. Siellä käsitellään myös näitä kysymyksiä. Työryhmän työn määräaika on syyskuun 2018 lopussa.

JL: Tämä on ollut haasteena pitkään. Suomalaiset muotoiluyritykset ovat usein varsin pieniä ja kansainvälistä liiketoimintaa on ollut kohtuullisen vähän. Kansainvälistä kasvua hidastavat tyypillisesti riskinottokyvyn vähyys sekä kansainvälisen liiketoimintaosaamisen ja -kokemuksen puute. Puutteita on myös brändien erottautumiskyvyssä ja myyntiosaamisessa. Näihin haasteisiin julkinen sektori voi vastata tarjoamalla erilaisia kasvuun tähtääviä rahoitusmalleja, lisäämällä koulutusta ja mentorointia. Olisi myös hienoa, jos ulkomaiset sijoittajat kiinnostuisivat suomalaisesta design-osaamisesta entistä enemmän. Katson, että vahvempi liiketoimintaosaaminen sekä kysynnän vahvistaminen muotoilua hyödyntävissä yrityksissä ovat avainasemassa pienten muotoiluyritysten aseman kohenemiseksi.

Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri Sampo Terho (sin.) ja työ- ja elinkeinoministeri Jari Lindström (sin.) pitävät muotoiluajattelun ja taiteen edistämistä tärkeänä.

”Hallituksen puoliväliriihessä todettiin, että luovia aloja tulee vahvistaa ja että hallitus ottaa luovat alat osaksi yrittäjyys- ja työllisyyspaketteja.”

Mikä on paras tapa edistää aineettomaan arvonluontiin perustuvaa liiketoimintaa?

ST: Ornamon vuoden 2018 suhdannekyselyn mukaan vain reilulla 10 prosentilla muotoilualan yrityksistä oli IPR-strategia. Kannustaisin muotoilualan yrityksiä toimimaan suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti tässä(kin) asiassa ja huolehtimaan IPR-hallintaan liittyvästä osaamisesta.

JL: Aineettoman arvonluonnin logiikkahan koskettaa kaikkia yrityksiä. Liiketoiminnassa toimialojen rajat ovat murtuneet, eivätkä sen lainalaisuudet ole entisellään. Suomessa on panostettu aineettoman pääoman syntymiseen erityisesti tutkimuksen, tuotekehityksen ja osaamisen alueilla. Aineetonta arvoa syntyy kuitenkin esimerkiksi erilaisten osaamisalueiden yhdistämisestä, julkisesta tiedosta tai erilaisia ideoita ja mahdollisuuksia hyödyntämällä. Tyytyväisenä olen pannut merkille, että Business Finlandissa onkin tartuttu muotoiluun ja sen hyödyntämiseen erityisesti Uuden arvonluonnin teeman kautta.

Hallitus on nostanut muotoilun uuden arvonluonnin kärkeen. Miten tämä on konkreettisesti näkynyt hallituksen toimissa?

ST: Edeltäjäni (**Sanni Grahn-Laasonen**) asetti yhdessä elinkeinoministeri **Olli Rehnin** ja sosiaali- ja terveysministeri **Pirkko Mattilan** kanssa työryhmän (Luova talous ja aineettoman arvon luominen kasvun kärjiksi, OKM 2017:18) kartoittamaan esteitä luovien alojen kehittymiselle Suomen taloutta vahvistavana ja elinkeinorakennetta monipuolistavana toimialana. Hallituksen puoliväliriihessä todettiin, että luovia aloja tulee vahvistaa. Toiseksi nostaisin esiin vastikään perustetun Business Finlandin.

JL: Hallituksen puoliväliriihessä kirjattiin, että hallitus ottaa luovat alat osaksi yrittäjyys- ja työllisyyspaketteja sekä niihin kuuluvia kasvun ja kansainvälistymisen tukimuotoja toteuttaen ”Luova talous ja aineettomat arvot” -työryhmän ehdotuksia. Luovilla aloilla on merkittävää kasvupotentiaalia. Ne ovat jo nyt merkittävä osa kansantaloutta ja suuri työllistäjä. Aineeton pääoma on uusi tuotannon tekijä, ja luovalla työllä tuotetaan korkean jalostusarvon vientituotteita.

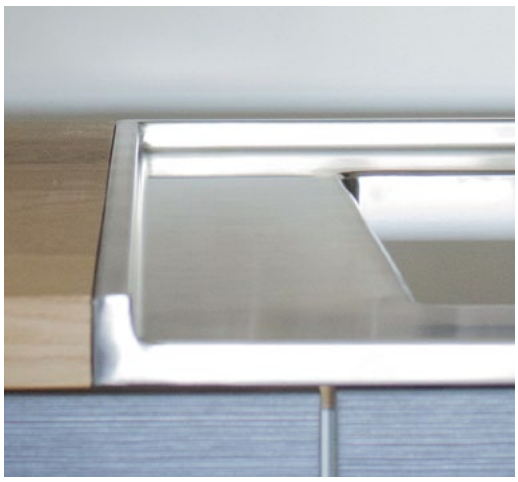

Solutions for everyday life.

Vaativiin keittiö-kohteisiin

STALA*Tailor-made -keittiötasot ovat arjen luksusta vaativiin keittiökohteisiin. Premium-keittiötasot valmistetaan yli vuosisadan ammattitaidolla Ruotsin Skövdessä. Valitsemalla Tailor-made-tasot sinun ei tarvitse tyytyä tavanomaisiin ratkaisuihin, vaan saat juuri sellaisen lopputuloksen kuin haluat.

STALA

stala.fi

stala_official

TEKSTI SAARA ARGILLANDER JA PEKKA LITH

Näin muotoilua suojataan

EMILIA ÅMAN

Näin suhdannekatsaus toteutettiin

Ornamon muotoilualan suhdannekysely suoritettiin kesällä 2018. Kyselyyn vastasi noin 120 alan yritystä. Kyselyssä tarkasteltiin alan yritysten ajankohtaisia suhdannenäkymiä, kasvuhakuisuutta ja keskeisiä kasvukeinoja, vientiä ja kansainvälistymistä sekä aineettomien oikeuksien suojausta.

Yksityiskohtaisempaa tietoa muotoilualan yritysten suhdannenäkymistä ja toiminnasta on saatavilla toimialaraportista Ornamon verkkosivuilta: ornamo.fi/suhdannekatsaus. Raportin laati Ornamon toimeksiannosta **Pekka Lith**, joka toimii tutkijana omistamassaan yrityksessä Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith.

> **”Kansainvälisillä markkinoilla IPR-strategian laadinta, eli suunnitelmallisen suojauksen merkitys korostuu.”**

Aineettoman omaisuuden suojaus (IPR) koetaan muotoilualan yrityksissä tärkeäksi, mutta silti jopa 46 prosenttia yrityksistä ei ole suojannut tuotetta, palvelua tai taideteosta millään tavalla, selviää Ornamon vuoden 2018 suhdannekyselyistä.

”Se, että lähes puolet vastanneista ei ole suojannut aineetonta omaisuuttaan millään tavalla, ei kuulosta tyydyttävältä luvulta liiketoiminnan riskien näkökulmasta. Täytyy muistaa, että muotoilualan yrityksille aineeton omaisuus on erityisen arvokas omaisuuserä, ja se on monesti altis oikeudettomalle hyödyntämiselle”, kommentoi Ornamon lakimies **Jussi Ilvonen**.

”Mikään yritys ei ole liian pieni hakemaan IPR-suojaa. Suoja voidaan mitoittaa pienenkin yrityksen tarpeisiin niin, että se ei ole kohtuuton investointi”, hän sanoo.

KANSAINVÄLISILLÄ MARKKINOILLA IPR-strategian merkitys korostuu. Suhdannekyselystä selviää, että muotoilualalla on paljon kasvuhalukkuutta. Voimakkaasti kasvuhakuisia yrityksiä oli vuoden 2018 kyselyyn vastanneista runsas kymmenesosa, mutta mahdollisuuksien mukaan kasvavia yrityksiä oli peräti yli 60 prosenttia.

Erityisesti kansainvälistyminen voisi olla muotoilualan yrityksille yksi tärkeä kasvun väylä. Kiinnostus ulkomaiseen toimintaan on kasvussa, sillä 45 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä on panostanut voimakkaasti tai jonkin verran kansainvälistymiseen.

”Toiminnan laajentuminen kansainvälisille markkinoille tarkoittaa suurempia ja monipuolisempia kasvun ja yhteistyön mahdollisuuksia. Samalla se kuitenkin kasvattaa myös liiketoiminnan riskejä ja korostaa muotoiluyrityksille tärkeän aineettoman omaisuuden suojan suunnittelun tarvetta”, Ilvonen kertoo.

Hän muistuttaa, että kansainvälisillä markkinoilla jäljittely voi olla häikäilemättömämpää ja ammattimaisempaa. Suuremmilla markkinoilla suojan saanti on yrityksille kuitenkin myös suurempi investointi.

”Aina ei ole kannattavaa hakea suojaa varmuuden vuoksi mahdollisimman laajasti. Kansainvälisillä markkinoilla IPR-strategian laadinta, eli suunnitelmallisen suojauksen merkitys korostuu.”

KASPERI

Muotoilija, miten olet suojannut tuotteitasi?

Janne Suhonen

KASPERI

”Olemme hakeneet mallisuojan nahkaisen olkalaukun sulkuhelalle. Laukun ideana on, että se pystytään helposti avaamaan ja sulkemaan ottamatta sitä pois olalta. Emme löytäneet nahkalaukulle sopivaa ratkaisua, joten suunnittelimme oman. Testiversiosta tykättiin ja saimme kommentteja, että tällaista ei ole ennen nähty. Siitä tuli mieleen, että sulkuhelamme on varmaan melko ainutlaatuinen tuote ja se kannattaa suojata.

Mallisuoja vaikutti meille sopivalta suojamuodolta. Kustannukset olivat kohtuulliset ja byrokratialtaan prosessi oli tarpeeksi kevyt. Patentti olisi ollut aivan liian kallis ratkaisu ja sen hakeminen olisi kestänyt liian kauan. Olemme tällä hetkellä niin pieni yritys, että meidän täytyy priorisoida, mihin rahkeet riittävät. Olemme kiinnittäneet suojaukseen huomiota, koska meillä on erilaisten yksityiskohtien kautta paljon omaa uniikkia suunnittelua, josta syntyy lisäarvoa tuotteille ja brändille. Mallisuoja on liiketoiminnassamme imagollisesti tärkeä juttu. Se todistaa tinkimätöntä suunnitteluamme.”

Emilia Åman

EMILIA KARENINA

”Mallisuoja on hyvä keino suojata uutta muotoilua. Itse olen kokenut tärkeäksi hakea mallisuojaa tuotteille, joiden suunnitteluun ja valmistusprosessiin olen käyttänyt runsaasti aikaa sekä tehnyt taustatutkimusta. Olen hakenut suojaa tuotteille, joiden rekisteröinnillä on lisäksi merkitystä yrityssalkussani. Yksi mallioikeuksista on myönnetty EK for Kids -tuotemerkin Rabbit-tuolille. Kun Rabbit-tuolin proto syntyi syksyllä 2017, hain välittömästi suojaa, sillä syntynyt tuote oli muotoilultaan uusi ja yksilöllinen.

Mallioikeuden hakuprosessi tuli itselleni tutuksi, kun ensimmäiset tuotekopiot tulivat vastaan sosiaalisessa mediassa. Tällaisesta kokemuksesta menee aika varpailleen, joten nykyisin haen mallisuojaa välittömästi, jos näen tuotteella olevan uutuusarvoa. Myönnettyyn mallisuojaan voi viitata myös alihankkijoita kilpailuttaessa.”

Heli Mäkiranta

QUU DESIGN

”Olen suojannut kolme Quu-valaisinsarjani valaisinta mallisuojalla ja lisäksi Quu-sana on suojattu tavaramerkillä. Hain tavaramerkkiä erottamaan brändini muista vastaavista tuotteista, eli toimimaan tunnusmerkkinä valaisimilleni.

Quu-sana tulee siitä, että valaisin muodostuu kuusta ja planeetoista. Tutkiessani asiaa huomasin, että quu-sanaa ei oltu vielä käytetty valaisinten yhteydessä, pelkkää q-kirjainta ja kuu-sanaa kylläkin. Arvelin, että tämä on tarpeeksi persoonallinen nimi, jotta sille voi saada suojan. Nyt tavaramerkki antaa minulle yksinoikeuden käyttää sanaa valaisinten markkinoinnissa.

Tavaramerkki on ennen kaikkea suoja ja turva kopiointia vastaan, mutta samalla se nostaa myös yrityksen arvoa vahvistamalla brändiä. Jo ennen tavaramerkin hakemista olin rakentanut tuotteistani vahvasti Quu-brändiä esimerkiksi tarinoiden avulla. Liiketoimintani kannalta olisi ollut todella ikävää, jos joku muu olisi ehtinyt käyttää jotain vastaavaa.”

EMMI MINKKINEN

Aineeettoman omaisuuden (tuote, palvelu, taideteos) suojauksen merkitys yrityksen toiminnassa 2018.

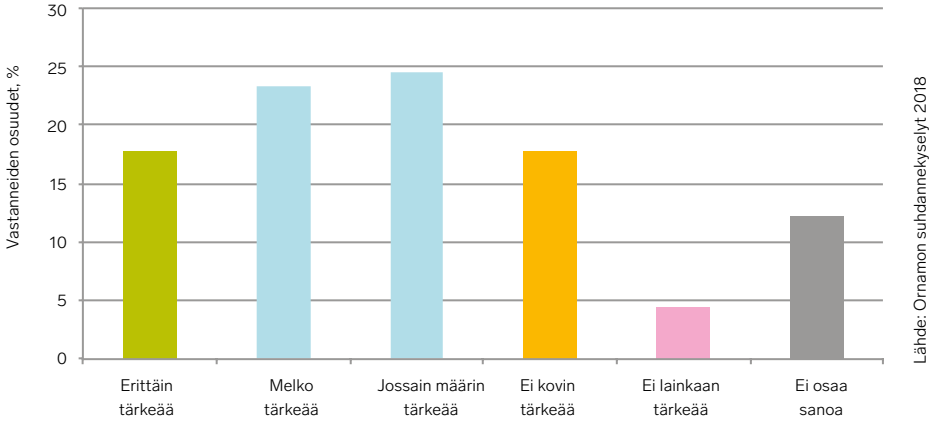

Lähde: Ornamon suhdannekyselyt 2018

Aineettoman omaisuuden suojaustavat muotoilualan yrityksissä 2018 (Huom ! Kyllä vastanneissa yritys on voinut hankkia suojausta useammalla kuin yhdellä tavalla)

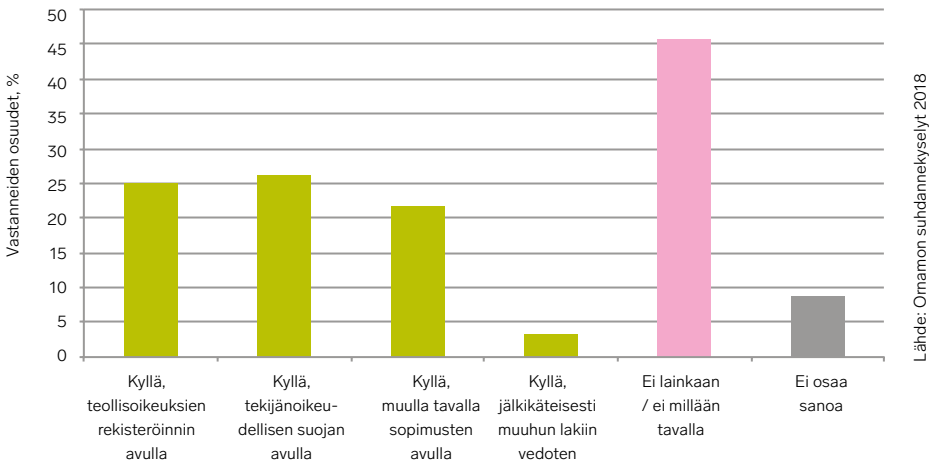

Lähde: Ornamon suhdannekyselyt 2018

”Mikään yritys ei ole liian pieni hakemaan IPR-suojaa. Suoja voidaan mitoittaa pienenkin yrityksen tarpeisiin niin, että se ei ole kohtuuton investointi.”

TILANMUKAISTA MUOTOILUA

Kuva: Outi Törmälä

Slim, Design by Timo Ripatti

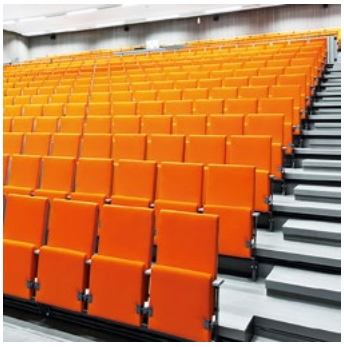

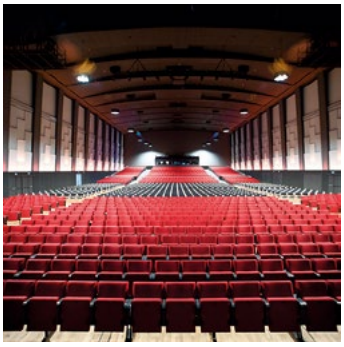

Hamari on kokenut auditoriokalustaja, jolla on toimituksia eri puolille maailmaa. Räätälöimme kuhunkin kohteeseen ilmeeltään ja toimivuudeltaan optimaalisen kokonaisuuden. Halutessasi saat kauttamme koko paketin ensimmäisestä ideasta viimeisen istuimen asennukseen.

Ota yhteyttä niin kerromme lisää.

HAMARI
auditorium furniture solutions

HAMARI auditorium furniture solutions Oy
Runeberginkatu 34 E // FI-06100 Porvoo Finland // mobile 050 502 4731 // www.hamari.pro

TEKSTI JA KUVAT JENNA HEINO

Edetään yhdessä neuvotellen, ei sanellen

Teollisen muotoilijan Sauli Pietikäisen mielestä tärkeintä sopimusneuvotteluissa on saavuttaa erinomainen vuorovaikutuksen taso. Pilarit yhteistyölle luodaan kokonaisvaltaisesta ymmärtämisestä.

Pietikäinen pääsi rakentamaan perusteet projektien hallinnalle opiskeluaikoina Kuopion Muotoiluakatemian Muotoiluforumissa jo seitsemän vuotta sitten, mutta nykyinen työ asiakasprojektien parissa on opettanut paljon sopimusten ja neuvotteluiden kultaisesta keskitiestä.

”Jos kyseessä on tunnin palaveri, 50 minuuttia siitä on asiakkaan kuuntelemista.”

Pietikäisen mukaan liian väljät neuvottelut johtavat laveaan sopimukseen, jossa suunnittelija lopulta häviää taloudellisesti. Jos esimerkiksi iteraatioiden määrää ei ole ennalta sovittu, voi asiakas teetättää korjauksia loputtomasti. Toisaalta kymmenien sivujen pituiset lakitekstit voivat hidastuttaa ostopäätöstä tai pelästyttää asiakkaan kokonaan.

”Helposti tulee ajateltua, että mitä kattavampi sopimus, sen parempi. Monesti asiakkaat saattavat kuitenkin olla pieniä yrityksiä, joilla ei ole lakimiehiä apunaan. Jos laatii liian raskaan sopimuksen, saattaa sabotoida itsensä. Sopimukseen täytyisi laittaa vain olennaiset asiat.”

Mikä sitten on olennaista? Ensinnäkin toinen osapuoli on hyvä saada ymmärtämään heti alussa, että luova työ on aina prosessi, jonka tiimellyksessä suunnittelijasta ja asiakkaasta tulee tiimi. Silloin yhdessä edetään neuvotellen, ei sanellen. Asiakkaalle on hyvä muistuttaa, että suunnittelutyössä jotkut asiat voivat mennä sovitusta poiketen eri tavalla. Avoin keskustelu lisää kuitenkin luottamusta ja yhteisymmärrystä – ja voivathan yllätykset olla myös positiivisia.

”Sudenkuoppia välttääkseen kannattaa myös kirjata asiakkaan vastuut kuten se, mitkä aineistot pitää toimittaa ja missä ajassa se pitää tehdä. Tarjous ja sopimus tehdään aina erikseen.”

Vuonna 2014 Pietikäinen suunnitteli kaupalliseksi tuotteeksi taskukokoisen osteoporoosin seulontalaitteen kuopiolaiselle startup-yritykselle. Tuotteen oikeudet siirtyivät lähes sellaisenaan asiakkaalle, mutta tuotteen rinnalle ideoituun kolmiosamittaan haettiin patentti. Tuotekehityksessä projekti vaiheistettiin niin tekemisen kuin sopimustenkin näkökulmasta.

”Tuotteesta tehtiin kymmeniä prototyyppejä, joista ensimmäiset pajalla itse valmistaen. Poikkeuksellista projektissa oli se, että muotoilupuoli hoiti myös mekaniikkaan ja alihankintaan liittyvät haasteet.”

Heti valmistumisensa jälkeen Pietikäinen työskenteli kevytyrittäjänä. Kevytyrittäjyydessä maksetaan 24 prosentin arvonlisävero sekä palvelumaksu, jolla katetaan laskujen lähettäminen, eläkemaksut, lakisääteiset vakuutukset ja sosiaaliturvamaksuista aiheutuneita kustannuksia. Vaihtoehto on Pietikäisen mielestä kallis, mutta se mahdollistaa monipuolisen työnteon uran epävarmassa alkuvaiheessa eikä vähennä vaikeassa työtilanteessa työttömyyskorvauksia. Jo kevytyrittäjänä Pietikäinen huomasi, että referenssien käytöstä on tärkeää neuvotella.

”Referenssit tuovat uskottavuutta ja niillä pystyy kuvaamaan työtään uusille asiakkaille. Tästä kannattaa jo sopimuksen alkuvaiheessa jutella. Jos asiakas haluaa pitää tuotteen pöytälaatikossa pidempään markkinasuojelusyistä, kannattaa kysyä missä vaiheessa referenssit voisi ottaa taas uudelleen puheeksi.”

Pietikäisen mukaan sopimusten laatiminen teollisen muotoilun alalla on hieman kuin villi länsi, jossa kuitenkin onnistutaan luovimaan hyviä lopputuloksia. Tämä johtuu siitä, että muotoilijoiden suunnittelutyötä arvostetaan ja Suomessa vallitsee hyvä luottamuksen kulttuuri.

kuka?

Syntynyt: 1990
Kaupunki: Syntynyt Lohjalla, asuu Helsingissä
Koulutus: Teollinen muotoilija
Ura: Tehnyt perinteistä tuotekehitystä, palvelumuotoilua, graafista suunnittelua, markkinointimateriaalikokonaisuuksia ja 2D/3D-animaatioita, sekä erilaisia virtuaalitodellisuuden toteutuksia
Työ: Työskentelee muotoilutoimisto Design Reformilla asiakasprojektien parissa ja vastaa yrityksen palveluiden tuotteistamisesta ja markkinointi-ilmeestä. Vuodesta 2016 lähtien TKO:n puheenjohtaja

Sauli Pietikäisen mukaan teollisen muotoilun alalla onnistutaan luovimaan hyviä sopimuksia. Pietikäisen mukaan muotoilijoiden työtä arvostetaan Suomessa.

Tartu mahdollisuuteen

Business Finlandin asiantuntijat kertovat, mitä muotoiluyritysten kannattaa tänä vuonna panna merkille rahoitusmahdollisuuksia pohtiessaan. Myös toiminimiyritysten kannattaa olla valppaina mahdollisuuksista, vaikka ne eivät voi suoraa rahoitusta toimintaansa hakeakaan.

TEKSTI JOHANNA LASSY-MÄNTYVAARA KUVA BUSINESS FINLAND

Keväällä käynnistynyt rahoitus eri toimijoiden muodostamille liiketoimintaekosysteemeille, niin sanotuille Kasvumoottoreille, palvelee suureen liiketoimintaan tähtääviä kumppaneita. Rahoitus edellyttää monialaisuutta: sitä myönnetään esimerkiksi yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja julkisyhteisöjen yhteistyölle, jossa on potentiaalia vähintään miljardin uudelle vientiliiketoiminnalle.

”Muotoiluyrityksillä on monialaisissa liiketoimintaekosysteemeissä paljon mahdollisuuksia”, kertoo johtaja **Teija Lahti-Nuuttila**.

Hän ottaa esimerkiksi puu- ja selluloosapohjaisten tekstiilien ja komposiittien tekijöitä yhdistävän Uudet kuitutuotteet -ekosysteemin. Se syntyi Business Finlandin Bionets-ohjelmassa. Taustalla on muotoiluajattelua ja teknologiaa yhdistävä tutkimushanke *Design Driven World of Cellulose*. Ekosysteemin toimijoista uusia liiketoiminta-avauksia ovat tehneet muun muassa kuituteknologiayhtiö Spinnova ja Marimekko.

Jotta uutta liiketoimintaa syntyisi, rahoitusta on tarjolla jo yhteistyön kehittelyvaiheessa. Muotoilijoiden osaamiselle voi tällöin olla käyttöä myös esimerkiksi fasilitaattorin roolissa.

”Kun joukko yrityksiä ja muita toimijoita ovat löytäneet yhteisten liiketoimintaidean, jonka yhteenlaskettu potentiaali ylittää vaaditun miljardin euron rajan, ne voivat valita keskuudestaan toimijan, joka fasilitoi ja kehittää yhteistyötä eteenpäin. Se voi hakea rahoitusta esimerkiksi verkoston laajentamiseksi kansainvälisillä markkinoilla sekä yhteistyön kehittämiseksi ja markkinoimiseksi”, Lahti-Nuuttila kertoo.

TEKESIN LOPPUVUONNA 2016 lanseeraama innovaatioseteli on tarkoitettu pk- ja startup-yrityksille, joilla on uusi kansainvälistä kasvupotentiaalia omaava tuote- tai palveluidea. 6 200 euron arvoisella innovaatiosetelillä voi ostaa osaamista ideansa eteenpäin viemiseksi.

Innovaatiosetelillä ei voi kustantaa palkkakuluja tai laitekustannuksia, vaan se on tarkoitettu kehitystyöhön. Yrityksellä ei saa olla verovelkaa ja sen tulee kuulua ennakkoperintärekisteriin. Innovaatiosetelillä voi hankkia vain sellaista osaamista, jota yrityksellä ei itsellään ole.

”Innovaatioseteliä on käytetty paljon muun muassa palvelumuotoilun hyödyntämiseen”, kertoo tuotepäällikkö **Risto Lustila**. ”Mahdollisia käyttökohteita ovat esimerkiksi tuote- ja palvelukehitys tai muotoilustrategian valmistelu.”

MUOTOILUYRITYKSEN NÄKÖKULMASTA on tärkeä huomata, että innovaatioseteliä voi hyödyntää kahdessa tarkoituksessa. Sillä voi hankkia osaamista oman liiketoiminnan kehittämiseen. Muotoiluyritys voi myös toimia innovaatiosetelin palveluntarjoajana ja markkinoida tätä asiakkailleen mahdollisuutena projektin rahoittamiseen.

Yritykset voivat hyödyntää innovaatioseteliä molemmista näkökulmista. Setelillä voi hankkia esimerkiksi innovatiivisia teknologiaratkaisuja parantamaan omaa liiketoimintaa ja palvelua. Kannattaa kuitenkin muistaa, että innovaatioseteliä ei voi käyttää koodaamisen kustannuksiin.

Yrityksen, joka haluaa ostaa palvelua innovaatioseteleillä, on ensin etsittävä sopiva palveluntarjoaja – esimerkiksi muotoilutoimisto – jonka kanssa se haluaa tehdä yhteistyötä. Yhteistyökumppanin voi valita myös Business Finlandin verkoston ulkopuolelta, jolloin Business Finlandin asiantuntija tarkistaa yritykselle asetettujen vaatimusten täyttymisen innovaatiosetelin käsittelyvaiheessa. Jos innovaatioseteli myönnetään, yritys raportoi työn toteutumisen jälkeen tuloksista Business Finlandille, joka maksaa 6 200 euron palkkion palvelutarjoajalle.

Yritykset voivat rekisteröityä palveluntarjoajien verkostoon Business Finlandin sivuilla. Rekisteröityä voi kuka tahansa yritys, myös toiminimi, jolla ei ole maksuhäiriöitä eikä verovelkaa.

Business Finland ei markkinoi eikä arvioi palvelutarjoajia, ainoastaan listaa niitä sivuillaan. Suosittuun palveluun on rekisteröitynyt jo 4 500 palveluntarjoajaa.

LIFESTYLE-YRITYSTEN kansainvälistymiseen keskittyvä ohjelma, jota hallinnoi aiemmin Finpro, teki keväällä uuden avauksen kutsumalla joukon japanilaisia sisustusarkkitehteja tutustumaan suomalaisiin julkitiloihin. Tilaisuudessa verkotettiin sisustusarkkitehteja suomalaisten huonekalujen ja sisustustuotteiden valmistajien kanssa.

”Tämä oli meiltä pieni uusi avaus projekti- ja ammattilaisbisneksen suuntaan”, kertoo ohjelmapäällikkö **Sami Häikiö**. ”Perinteisesti ohjelmamme keskittyy pitkälti kuluttajatuotteita tarjoaville yrityksille.”

Lifestyle-ohjelmassa on mukana reilut 50 yritystä, joista noin kymmenen vaihtuu vuosittain. 1 500 euron vuosimaksua Business Finlandille maksavat yritykset pääsevät mukaan kansainvälisille messuille, ostajatapahtumiin ja muihin vientiä edistäviin verkostoitumistapahtumiin. Matkakulut sekä mahdolliset rahtikulut yritys kustantaa itse. Vienninedistämisen kohdemaita ovat Japani, Etelä-Korea, Saksa, UK ja Tanska.

Ohjelmaan ei ole erillistä hakua vaan Business Finland ottaa harkinnan mukaan yrityksiä, joilla arvioi olevan mahdollisuuksia hyödyntää ohjelman tarjoamia matkoja ja muita tilaisuuksia.

Ohjelmassa mukana olevat yritykset ovat saaneet Häikiön mukaan hyvin näkyvyyttä.

”Trendi on muuttumaton, suomalaisen ja skandinaavisen muotoilun nousulle ei näy loppua Aasiassa. Erityisesti huonekaluilla on nyt kysyntää, sen alan yrityksiä mahtuisi mukaan lisää.”

Myös toiminimiyritykset voivat toimia innovaatiosetelin palveluntarjoajana.

Kuukauden taiteilijat.

Tiia Matikainen *syyskuu 2018*

Veistokseni käsittelevät katoavaisuuden sekä peittämisen ja paljastamisen teemoja. Hämärän peitossa -sarjan huputettujen hahmojen savipintaan raaputtamalla tehdyt maisemalliset piirrokset kuvaavat ihmisen sisäistä maailmaa ja mielentiloja. Teokset ovat jatkoa Arvottomat-veistossarjalle. Seinälle trofeiden tapaan ripustetuissa veistoksissa olen halunnut tuoda esiin arvottomuuteen, sekä ulkopuolisuuden ja toiseuden kokemuksiin liittyviä tunteita. Tiilipintaisissa veistoshahmoissa näkyy kiinnostukseni raunioitumisen estetiikkaan. Romahtavat veistokset kuvaavat ajan väistämätöntä kulkua sekä muistojen ja mielen hajoamista.

”Koko maailma on vain potentiaalisia raunioita”
(**Stefano Benni**, *Keplo*)

www.tiiamatikainen.com
www.kuvataiteilijamatrikkeli.fi/fi/taiteilijat/3309
www.finnishdesigners.fi/portfolio/tiia.matikainen

- - -

Deepa Panchamia *lokakuu 2018*

In 2015 I began the process of recycling my sculptures to make new formations and structures. This process of deconstructing something old into something new has meant that each art piece is now, in a continual process of transformation and has allowed me to form an ongoing relationship with the works that are being made.

‘Mountain of Stairs’ is constructed from thousands of tiny geometric pieces that have been taken from my previous sculpture ‘Plethora’. Built around a labyrinth of stairways, there is a constant element of surprise as the fragments are hand-stitched together. The intention is to be immersed in a life-long project – to create never-ending works and see how they gradually grow and evolve over time.

It cannot be sold, it cannot be bought. Give it back to me and I can recycle, reuse and renew it, or then simply transform it.

PASI MÄLKIÄ

**Tiia Matikainen.
Hämärän peitossa I, 2017,
keramiikka, 70x40x24 cm
(Aalto yliopiston Radical
Nature -taidekokoelma)**

PASI MÄLKIÄ

**Tiia Matikainen.
Järistys, 2015,
keramiikka, 60x38x23 cm**

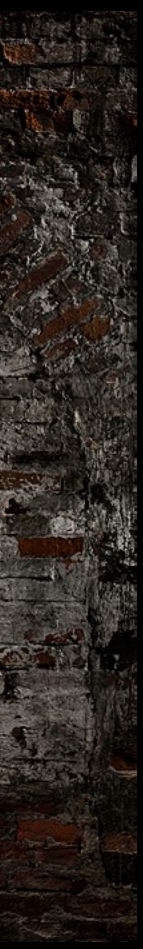

DEEPA PANCHAMIA

**Deepa Panchamia.
Mountain of Stairs,
Started in 2015,
Silks, Cottons, Linens,
Hand-stitched fabric
construction**

DEEPA PANCHAMIA

**Deepa Panchamia.
Mountain of Stairs,
Started in 2015,
Silks, Cottons, Linens,
Hand-stitched fabric
construction**

Suunnittelija kertoo.

TEKSTI MINNA BORG

Anne Kosonen
Sisustusarkkitehti SIO

Anne Kosonen signeeraa koteja

Suunnittelijan mielestä hienointa yksityistilojen suunnittelussa on se, kun asiakas alkaa arvostaa omaa tilaansa uudella tavalla.

Yksilöllisyys ja taide rakentamisen osana ovat nostaneet viime vuosina päätään. sisustusarkkitehdeilla on tässä avainrooli; työ perustuu tilan ja ympäristön ongelmien ratkaisuun, käyttäjän toiveisiin sekä elämyksellisyyteen. ”Kiinnostavimpia kohteita minulle ovat olleet yksityistilat ja niiden suunnittelutyö: saan olla välittömässä vuorovaikutuksessa käyttäjän kanssa”, kertoo Anne Kosonen. ”Vuosien varrella olen ollut suunnittelijana useissa taloyhtiöiden linja-saneerausurakoissa. Toimin osakkaan edustajana, arkkitehtisuunnitelmien tulkkina ja rakennusliikkeen apuna. Olen kehittänyt työvälineeksi oman konseptini: Signeeratut tilat.

Monesti valmiit suunnitelmat ovat liian standardisoituja ja niistä puuttuvat osakkaan toiveet. Muokkaan teknistä palapeliä niin, että se soveltuu huoneiston tai rakennuksen tyyliin, oli sitten kyse jugendista tai 60-luvun pelkistetyistä linjoista. ” Hienointa yksityistilojen suunnittelussa on Kososen mukaan se, kun huomaa, että asiakas alkaa arvostaa omaa tilaansa uudella tavalla. Ja parasta on se, kun suunniteltu tila on niin hyvä, ettei haikailla trendien perään. Suunnittelija on onnistunut työssään, on syntynyt kestävää ja arvokasta – jotain, joka jää elämään.

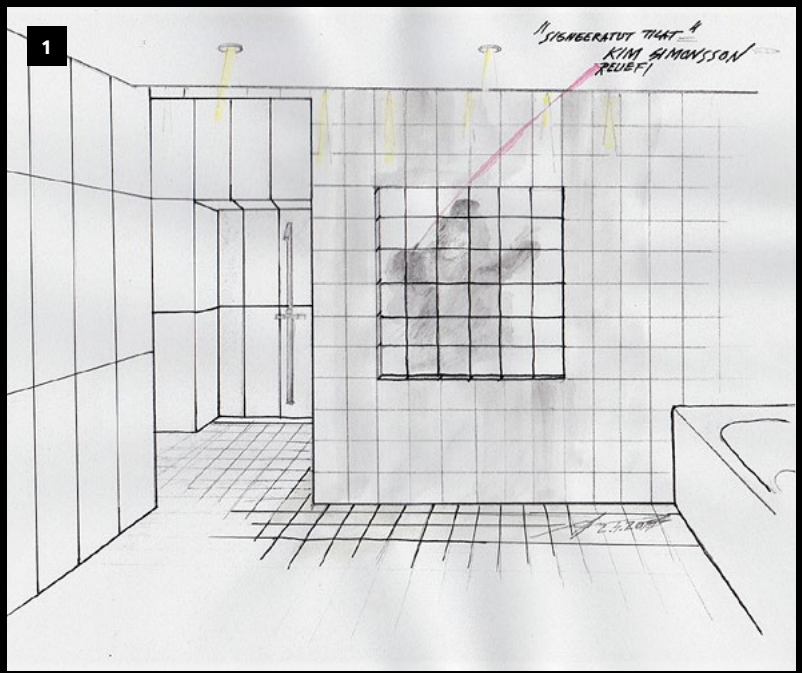

1. Minulla on työn alla linjasaneerauskohde Helsingin keskustassa. Toteutan kylpyhuoneessa ”signeerattua tilaa” sijoittamalla sinne taidetta. Työ on kokonaisprosessi, johon kuvanveistäjä **Kim Simonsson** osallistuu tekemällä seinälle reliefin.

2. Kerrostalon kodinhoitohuoneeseen saatiin visuaalista mielenkiintoa puuritiläliukuovilla. Liukuovet rajaavat tilaan oman kodinhoitosyvennyksen.

3. Minitalon kantavat rakenteet ovat CLT-massiivipuuta. Rakenne mahdollistaa seinä-, katto- ja lattiarakenteen liitosten toteuttamisen visuaalisesti selkeinä.

4. Huoneiston sisääntulossa aukeaa maisema keittiöön. Ikkunan vertikaalilinja säilyy saarekkeen avoimessa keskiosassa. Tason vaakalinja tukee maiseman horisonttia. Syntyy tasapaino, eikä perspektiivi enää huimaa. Istujalle aukeaa poikkeuksellinen maisemaelämys.

2

PASI HAARANEN

3

PASI HAARANEN

4

RIITTA SOURANDER

Lakimies vastaa.

Lähetä kysymys

jussi.ilvonen@ornamo.fi

Valitse oikea IPR-strategia

Minna ja Sakari ovat perustaneet pienen osakeyhtiön, joka tarjoaa sisustusarkkitehtuuri- ja kalustesuunnittelupalveluita. Yhtiöllä on erilaiset toiminnan perusasiat jo katsottu kuntoon sopimuksia ja liiketoimintasuunnitelmaa myöten, mutta yrityksen IPR-suojatarpeista ei ole vielä laajempaa käsitystä. Minna ja Sakari ovat kuulleet puhuttavan jostakin ”IPR-strategiasta”. Miten selvitystyö käynnistyi ja mikä oli lopputulos?

Miksi IPR-strategiaan kannattaa panostaa?
Muotoiluyrityksen suojaaminen aineettomien oikeuksien (IPR) avulla on usein viisas investointi, sillä aineeton omaisuus, kuten yrityksen tuotteet, keksinnöt, mallit, kuvat, ideat ja palvelukonseptit saattavat olla alttiita luvattomalle hyödyntämiselle. Myös yhteistyökumppanit, kuten valmistajayritykset ja rahoittajat voivat olla erittäin tarkkoja siitä, onko yrityksen IPR-suoja-asiat mietitty kuntoon. Suojan laajuus kannattaa kuitenkin miettiä kustannustehokkaasti: rekisteröitävät aineettomat oikeudet, kuten mallioikeudet ja tavaramerkit, maksavat sitä enemmän, mitä laaja-alaisempaa suojaa haetaan. Joissakin tapauksissa myös salassapito saattaa olla IPR-suojaa parempi suojakeino. Juuri tätä kaikkea IPR-strategiointi on: yrityksen aineettoman omaisuuden suojatarpeiden kartoittamista ja räätälöintiä kyseisen yrityksen tarpeisiin sopivaksi.

Miten Minnan ja Sakarin IPR-strategian laatiminen käynnistyi?
Minna ja Sakari ovat aiemmin saaneet yksittäisiä mallejansa suojattua tehden kaikki tähän liittyvät selvitykset ja rekisteröinnit itse. Nyt he tunnistivat tarpeensa suojata muotoiluyritystoimintaansa kokonaisvaltaisemmin. Tätä varten he hakivat ja saivat Business Finlandilta 5 000 euron innovaatioseteli-rahoituksen, jolla he voivat kustantaa muun muassa suojatarpeiden kartoitustoimia. He palkkasivat IPR-asioihin perehtyneen asianajajan avustamaan yrityksen IPR-strategian laatimisessa ja suojan toteuttamisessa pakettihintaan.

Miten asiassa edettiin?
Yrityksellä havaittiin olevan muun muassa seuraavaa aineetonta omaisuutta, jonka suojaa tulisi miettiä: lukuisia malleja, yrityksen brändin kokonaisuus mukaan lukien erään kalustemalliston ja sisustuskonseptin nimet, paljon itsetehtyä av-markkinointimateriaalia, sekä monta kehityskelpoista suunnitteluun liittyvää ideaa. Suoja toteutettiin pääpiirteissään seuraavasti: useammalle mallille haettiin mallisuojaa tietylle alueelle, eräille tuotteille haettiin tavaramerkkiä ja av-aineiston osalta tässä tapauksessa päätettiin nojautua pitkälti tekijänoikeussuojaan. Luvattomalle hyödyntämiselle alttiiden ideoiden kehittelyn varalle päätettiin laatia hyvä salassapitosopimus. Eräs tilaajayhtiö saatiin myös kustantamaan tietyt IPR-rekisteröintiin liittyvät kulut, vaikka suoja oli haettu suunnittelijoiden nimiin; neuvotteluissa osattiin tehdä selväksi, että suoja jäljittelyä vastaan hyödyttää samalla myös tilaajaa.

Mikä oli IPR-strategian luonnin lopputulos?
Vuotta myöhemmin Minna ja Sakari olivat rahoitusneuvottelussa rahoitusyhtiön kanssa, joka kiitteli Minnan ja Sakarin jämptisti hoidettua IPR-suojausta. Uuden rahoituksen myötä he pääsevät nyt keskittymään entistä paremmin yritystoiminnan laajentumiseen.

Kysymykseen vastasi Ornamon lakimies **Jussi Ilvonen**. Palstalla Ornamon lakimies käsittelee muotoilualan oikeudellisia kysymyksiä tapausesimerkkien kautta.

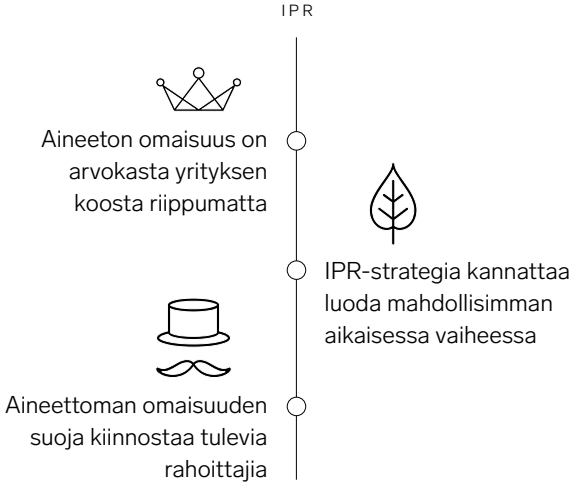

Ornamon lakimies palvelee jäsenasioissa maanantaisin ja torstaisin klo 9–17. Palvelu on Ornamon jäsenille maksuton.

Tietokirjoja visualisteille

Estetiikan avaruus
Ossi Naukkarinen

Mitä esteettisyys oikeastaan on? Missä ja miten sitä on? Miten aikamme suuret ilmiöt, kuten digitaalisuus, muovaavat estetiikkaa? Estetiikan avaruus käsittelee esteettistä elämäämme 2000-luvulla ja esittelee vastauksia näihin ja moniin muihin kysymyksiin.

ISBN: 978-952-60-7971-4
38 €

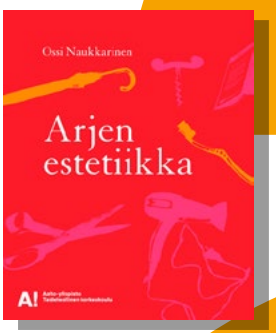

Arjen estetiikka
Ossi Naukkarinen

Arjen estetiikka ohjaa valintojamme ja vaikuttaa sekä omaan hyvinvointiimme että tekojemme kautta ympäristön tilaan. Kirjassa käsitellään arjen estetiikkaa sekä teoreettisesti että konkreettisten esimerkkien avulla, ja esimerkit liitetään aihetta aikaisemmin käsitelleiden ajattelijoiden näkemyksiin.

ISBN: 978-952-60-4109-4
32 €

Visuaalinen kuluttaminen
Vuokko Takala-Schreib

Kirjassa esitellään menetelmiä, joilla kuluttajien visuaalisia mieltymyksiä ja makuja voidaan selvittää. Menetelmät pohjautuvat käyttäjälähtöisiin suunnittelukeinoihin, joilla päästään kuluttaja-käyttäjän mielikuvituksen ja luovuuden lähteille. Lisäksi sisältö tarjoaa uusia välineitä visuaalisten kuvastojen analysointiin.

ISBN: 978-952-60-6968-5
38 €

Lisää muotoilun, taiteen ja arkkitehtuurin tietokirjoja ja tilaukset: shop.aalto.fi

Aalto ARTS Books

Kolumni.

Kilttejä osallistujia

teollinen muotoilija
Pekka Toivanen

SÄHKÖAUTOJEN PIONEERI TESLA taistelee aikaa vastaan. Onnistutaanko uuden perusmallin tuotantomääriä kasvattamaan lupausten mukaisesti, vai jäädäänkö tavoitteista? Asetetut tulokset saavutettiin päivän myöhässä. Yksi päivä ei ole paljon, kun takana on vuosien tuotesuunnitteluputki ja tuotannon trimmaaminen. Rahaa ja keinoja ei säästetty, kun maali oli asetettu. Tuotantolinjoja pystytettiin telttoihin ja tarvittavia robotteja kuskattiin Teslan teollisuuspuistoon helikoptereilla aikaa säästyi.

TESLAN PÄÄJOHTAJA ELON MUSK ilmoitti myös, että turhia kokouksia ei tarvitse pitää, ja jos kokouksen aiheet eivät kiinnosta, niistä voi kävellä ulos. Ilmoituksen tulosvaikutusta ei ole mitattu, mutta melkoinen määrä aikaa vapautuisi jos ihmiset todellakin kävelisivät ulos tarpeettomiksi kokemistaan tapaamisista.

MUOTOILU JA ARKKITEHTUURI ovat täynnä kokouksia. Töitä ei ehdi tekemään kun koko ajan pitää palaveerata. Rakentamiseen liittyy mm. hirmuinen määrä kartoitus- selvitys- työmaa-, seuranta-, suunnittelu ja valvonta kokouksia. Jos työn alla on vähänkin koirankoppia monimutkaisempi arkkitehtuurikohde, kokouksiin osallistuu useimmiten kymmeniä ihmisiä. Kokemukseni mukaan harva heistä käyttää puheenvuoroa, ja useat eivät edes ole läsnä.

MUOTOILU – varsinkin palvelumuotoilu, yhdistää eri asiantuntijoista koostuvia siiloja yhteen. Kokoukset ovat kuin liimaa, jolla kootaan sirpaleisesta tiedosta ja osaamisesta yhteinen näkemys, suunta ja tuotos. Mutta aikaa siihenkin kuluu – ja kokousten kalenterointiin tarvitaan oma ohjelmisto, jotta eri tiimit pysyvät kartalla. Koordinoinnista on tullut oma työvaiheensa ja kokoustamisesta taitolaji.

USEIMMAN ASIANTUNTIJAN – joita myös muotoilijat ja luovan alan ammattilaiset ovat – hartain toive on, että saisi keskittyä juuri siihen mitä parhaiten osaa. Jos ihmiset eivät olisi niin kilttejä, suurin osa ns. suunnittelukokouksista jäisi pitämättä. Ja muihinkin palavereihin tulisi vähemmän osallistujia. Jos ihmiset olisivat aidosti itseohjautuvia, ja välittäisivät todellakin ajasta joka heillä on käytettävissään, he rajaisivat ison määrän tapaamisia pois kalentereistaan, tai vaatisivat kokouksilta enemmän. Itse olen huomannut myös sen, että itseltään tulee vaatia enemmän, jotta aidosti pystyy vuorovaikuttamaan ja antamaan, eli osallistumaan.

TEHOKKAAN JA TARPEELLISEN kokoustamisen taidon osaa harvempi ja näitä osaajia tarvitaan lisää. Parhaat kokoukset onnistuvat tehostamaan yhteistä ajattelua ja säästävät aikaa. Vähemmän turhia kokouksia: lopputulemana luovuus ja käytönnön tasolla tehtävä tuottava työ lisääntyisi, ja muutokset toteutuisivat nopeammin. Kokoustamiseenkin pätee tunnettu arkkitehtuurislogan: Less is more.

RPT RakennusFakta.fi

RAKENNUSFAKTASTA
uusimmat tuotteet ja ratkaisut hankkeisiin

Rakennusfakta.fi pitää käyttäjänsä ajan tasalla uusista rakennusalan ammattilaisille suunnatuista tuotteista, palveluista ja materiaaleista. Palvelussa on esimerkiksi julkisivuun, talotekniikkaan ja turvallisuuteen liittyvä tarjonta Suomen suurimmilta valmistajilta ja toimittajilta.

Rakennusfakta.fi on nopea ja helppokäyttöinen työkalu tuotteiden, palveluiden ja materiaalien vertailuun ja valintaan. Palvelussa tuotteet yhdistyvät tekniseen tietomallidokumentaatioon, sertifikaatteihin, referenssikohteisiin sekä yritystietoon. Referenssikohteissa kerrotaan valmistajien ja tavarantoimittajien kuvin ja sanoin, mitä ja miksi valittuja tuotteita tai materiaaleja on käytetty. Rakennusfakta.fi-palvelun käyttäjä saa referenssikohteiden avulla monipuolisemman kuvan tuotteen tai materiaalin mahdollisuuksista.

Ajantasaisen tuotetiedon pariin pääsee helposti tilaamalla uutiskirjeen osoitteesta **Rakennusfakta.fi.**

+480 000
käyntiä
vuodessa

+605 000
sivunäyttöä
vuodessa

16 000
Key Mail -kirjettä

+65 000
uutiskirjeen
vastaanottajaa

RPT Docu Oy | Ruukinkuja 3 | 02330 Espoo | 09 – 809 911 | info@rakennusfakta.fi | www.rakennusfakta.fi

Finnish Designers

ornamo

Löydä muotoilu- ja suunnittelupalvelut,
designtuotteet, taiteen tekijät
ja verkkokaupat.

www.finnishdesigners.fi

Valaisin Innolux
Design Katriina Nuutinen

MATTOTALO Helma

HELMA OY
Hietalahdenranta 5 c B 00120 Helsinki
Tel. 09 668 93 90
helma@helma.fi
WWW.HELMA.FI

Aukioloajat arkisin 9–18 ja lauantaisin 10–14

Tule mukaan Tekstiilin ja muodin päivään 28.11.2018 Musiikkitalolle!

Tekstiilin ja muodin päivä on vuoden päätapahtuma, jonka teemoja ovat alan uudistuminen ja tulevaisuus. Päivän keynote-puhujia ovat **Sara Kappelmark McKinseyltä, Elina Björklund Reimalta ja Bruce Oreck**, Yhdysvaltain entinen Suomen-suurlähettiläs.

Lue lisää ja hankki lippusi www.tekstiilinjamuodinpaiva.fi

Yhteistyössä:

DHL INNOFACTOR

GALLERIA KATARIINA

12.9.–30.9.2018
Harri Turunen
Veistoksia

3.10.–21.10.2018
Juha Vanonen
Float
maalauksia

24.10.–11.11.2018
Elisa Marin
Maalauksia

14.11.–2.12.2018
Pekka Hepoluhta
Maalauksia

5.12.– 30.12.2018
Päivi Häkkinen &
Tellervo Viitaniemi
Minä olen sinä,
kun minä olen minä

HARRI TURUNEN: HARRI 2A, 2017, LIITUTAULUMAALI PUULLE, 60 X 5 CM

GALLERIA KATARIINAN STUDIO

12.9.–30.9.2018
Synnöve Dickhoff
Installaatio

3.10.–21.10.2018
Hanna Holma
Teoksia

24.10.–11.11.2018
Hanna Järvenpää
Dancing
installaatio

14.11.–2.12.2018
Timo Setälä
Valokuvia

5.12.– 30.12.2018
Haruka Kashima
Maalauksia

HANNA HOLMA: EKSYKSISSÄ, MUTTA TIETO TIEN OLEMASSAOLOSTA EI KATOA, 2018, MONOTYPIA, 17 X 17 CM

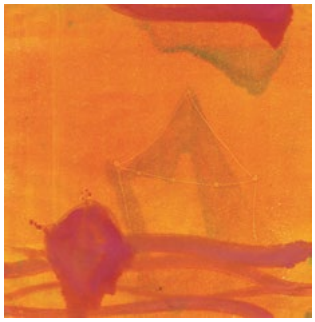

WWW.HELSINGINTAITEILIJASEURA.FI | WWW.MYYNTIKOKOELMA.FI

KALEVANKATU 16 00100 HELSINKI • AVOINNA TI-PE 11-17, LA-SU 12-16
PUH. 09 666 677 • SÄHKÖPOSTI HANNELE.NYMAN@HELSINGINTAITEILIJASEURA.FI

Osallistu Ornamon tapahtumiin!

→ *ornamo.fi/syksyn-ohjelma*

NIKLAS KULLSTRÖM

Helsinki Design Week 6.–16.9. **Habitare 12.–16.9.** **ID Helsinki 11.–12.9.**

HABITARE DESIGN YOUR PITCH – PITCH YOUR DESIGN
Aika: 10.–13.9.
Messukeskus, Messuaukio 1, Helsinki
Suunnittelijoille, taiteilijoille ja muotoiluopiskelijoille suunnattu workshop antaa työkaluja pitchaamiseen.

SIO: VUODEN SISUSTUSARKKITEHDIN JULKISTUS
Aika: 11.9. klo 12
ID Helsinki: Tapahtumakeskus Telakka, Hernesaari, Helsinki
Julkistuksen jälkeen boutique design -paneelikeskustelu.

DESIGNVUOSI 2018 -JULKAISUN LANSEERAUS
Aika: 12.9. klo 11
Habitare: Messukeskus, Messuaukio, Helsinki.
Tilaisuudessa julkistetaan Ornamo-säätiön apurahansaajat.

DESIGN ♥ BUSINESS DATE 2018
Aika: 14.9. klo 17–22
Maria 01, Lapinlahdenkatu 16, Helsinki
Nuorille muotoilijoille ja kaupallisille osaajille tarkoitettu tapahtuma kutsuu tulevaisuuden tekijät verkostoitumaan.

MUOTOILUN SKIDIAKATEMIA -TYÖPAJAT
Aika: 15–16.9. klo 10–16
Kattilahalli, Suvilahti, Helsinki
#olerohkea-kerhossa lapset ideoivat yhdessä ammattimuotoilijoiden kanssa, miten rakentaa parempaa ja reilumpaa maailmaa.

LUOVAN TALOUDEN PECHAKUCHA
Aika: 25.9.
Kansallismuseo, Mannerheimintie 34, Helsinki
Visuaaliset alat esittäytyvät päättäjille suunnatussa tilaisuudessa.

Kuukauden taiteilija -haku vuodelle 2019

KUUKAUDEN TAITEILIJA 2019 esittelee monipuolisesti materiaalipohjaista ilmaisua ja Taiteilija O:ryn jäsenistöä. Mukaan toivotaan materiaaleiltaan ja ilmaisultaan mahdollisimman laaja-alaisia ehdotuksia. Vuoden 2019 kuukauden taiteilijat valitsee työryhmä / hallitus. Taiteilijoita valitaan yhteensä 8.
Tutustu Taiteilijat O verkkogalleriaan osoitteessa: **www.artists-o.fi/fi/kuukaudentaiteilija**
Taiteilijat O:n facebook sivuilla: **www.facebook.com/taiteilijat.o/**

TEOSTEN TARJOAMINEN
Vuoden 2019 kuukauden taiteilijaksi haetaan vapaamuotoisella pdf - hakemuksella, jossa tulee olla:

- hakijan täydelliset yhteystiedot (osoite, puh.nro, sähköpostiosoite ym.)
- lyhyt taiteilijaesittely
- vähintään 3-5 kuvaa tuotannosta teostietoineen
- haluttaessa video- ja äänimateriaalin esittely: linkki verkkosivuille

Hakemus tulee lähettää yhtenä pdf-tiedostona. Hakemuksen osoitekenttään tulee merkitä ”KUUKAUDEN TAITEILIJA 2019”. Hakemukset lähetetään **30.10.2019 mennessä** osoitteeseen: **kk.taiteilijat@gmail.com** Ainoastaan sähköpostitse tulleet hakemukset hyväksytään. Valinnoista ilmoitetaan valituille taiteilijoille marraskuun aikana. Hyväksymällä valinnan, kuukauden taiteilija sitoutuu toimittamaan tarvittavan aineiston verkkogalleriaan sekä Ornamon lehteen.

LISÄTIETOJA Kuukauden taiteilija -työryhmä: Leena Illukka, Laura Pehkonen, Heidi Puumalainen, Veera Tamminen
kk.taiteilijat@gmail.com

RINTALA 50-v juhlat

10.9.2018 klo 16-24
Rintala & Irmeli Design
Pieni Roobertinkatu 12-14
Tervetuloa!

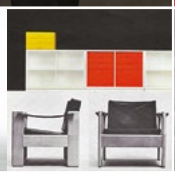

Habitaressa 12.-16.9.2018
Retrospektiivinen näyttely osastolla 6c48

ornamo VIIKKOTIEDOTE / 37

Avaa selaimessa

Viikkotiedote kokoaa yhteen alan työpaikat, koulutukset, näyttelyt, uutiset ja apurahat.

Viikkotiedote on suosittu jäsenetu. Se lähetetään ornamolaisille joka torstai.

Tilaa viikkotiedote
info@ornamo.fi

Kuva: Flavia Barbini

MARKKU PIRI & LASISMI

Markku Pirin 2017–2018 kiitetyn Italian kiertueen näyttely editoituna versiona ja Lasismi osuuskunnan Joonas Laakson, Kaappo Lähdesmäen ja Kimmo Reinikan uusia lasiteoksia.

GALLERIA HIMMELBLAU

Puuvillasali
8.9.–18.11.2018

Finlaysoninkuja 9, 33210 Tampere

GALLERIA HIMMELBLAU

LASISMI

Puustelli miinus ECOLOGIC KITCHEN

ILVES TAMPERE ORIGINAL BY SOKOS HOTELS

OutstandingArt.Gallery

NIINIVIRTA European Cargo Oy

www.himmelblau.fi www.piri-piri.fi

Jäsenille.

haku

Kotimaista muotoilua Korean markkinoille

SUOMALAIS-ETELÄKOREALAISEN yhteisyritys Nordinaryn tarkoituksena on luoda ja rakentaa väylä uudelle pohjoismaiselle muotoilulle Koreaan. Nyt Nordinary etsii yhteistyössä Ornamon kanssa uusia kodintuotteisiin liittyviä konsepteja ja tuoteideoita. Nordinary tekee suunnittelijan kanssa lisenssisopimuksen ja tulee huolehtimaan paikallisesta valmistuksesta, markkinoinnista ja myyntikanavan kehityksestä partneriverkostonsa avulla Nordinary-brändin alla. Toiminta laajenee tulevaisuudessa myös muille Aasian markkinoille. **Lisätiedot:** Juhani Sirén, *juhani@nordinarydesign.com*, +358 50 565 0717 **www.nordinarydesign.com**

NØRDINARY

ehdokkaat

Ehdota Ornamo-palkintoehdokasta!

KUKA ANSAITSEE paikan kisaamaan Ornamo-palkinnosta vuonna 2019? Suosittele Ornamon hallitukselle muotoilun tai taiteen huippuammattilaista. Hallitus valitsee tänä syksynä ehdotuksista kolme finalistia Ornamo-palkinto-ehdokkaiksi. Ehdokkuuden kriteereitä ovat ajankohtaisuus, innovatiivisuus, kansainvälisyys ja merkittävyys muotoilun kentällä. Aiemmat Ornamo-palkinnon voittajat ovat alallaan ansioituneita muotoilun vaikuttajia. Arvomme kaikkien oman ehdotuksensa jättäneiden kesken 150 euron arvoisen lahjakortin Finnish Design Shop -verkkokauppaan.
Lisätiedot: www.ornamo.fi

Ornamo Palkinto Award

nimitys

Miisa Pulkkinen taideasiantuntijaksi

MIISA PULKKINEN on aloittanut elokuussa Ornamon taideasiantuntijana. Hän sijaistaa **Anna Rikkistä**, joka keskittyy vuoden 2020 loppuun saakka *Ratkaisumalleja taiteen yhdistämiseksi rakentamiseen* -hankkeeseen. Miisa kehittää Ornamossa taiteilijoiden ammatillisia toimintaedellytyksiä, tarjoaa jäsenpalveluita kuten koulutuksia, tekee vaikuttamistyötä taiteen puolesta ja vastaa kansainvälisistä hankkeista. Ratkaisumalleja taiteen yhdistämiseksi rakentamiseen -hankkeessa Miisa vastaa viestinnästä. Hän on aiemmin työskennellyt Suomen Taiteilijaseurassa ja kulttuuritoimittajana Nelosen uutisissa sekä Helsingin Sanomissa. Miisa on Ornamossa tuttu *Prosentti taiteelle* -yhteistyöhankkeesta. "Julkinen taide ja taiteen arvostuksen edistäminen ovat erityisiä ammatillisia intohimojani. Nyt odotan innolla Ornamon taiteilijoihin tutustumista."

kilpailu

Valaistuskilpailu

HELSINGIN KAUPUNKI toteuttaa yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliitto SAFA:n ja Ornamon kanssa avoimen suunnittelukilpailun, jolla haetaan Senaatintorin arvokkaaseen kaupunkiympäristöön sopivaa valaisinpylvästä. Senaatintorille on laadittu valaistussuunnitelma, jossa alueen pimeän ajan kaupunkinäkymä uudistetaan yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Uusittaviin pylväisiin asennetaan katu- ja torivalaisimet sekä ympäröivien rakennusten julkisivuvalaisimet. Tämän lisäksi ne toimivat raitiotien virtajohtimien kannattimina. Suunnittelutehtävässä yhdistyvät arkkitehtuurin, muotoilun ja valaistussuunnittelun osaaminen. Tuotteelta edellytetään viimeisteltyä muotoilua, jossa on huomioitu käytön ja tekniikan tarpeet sekä paikan arkkitehtuurin vaatimukset. **Kilpailuaika päättyy 15.10.2018**. Voittaja valitaan vuoden 2018 lopussa.

ornamo.fi

TEOLLISUUSTAITEEN LIITTO ORNAMON

syyskokouskutsu 2018

Aika: 8.11.2018 klo 17.00–

Paikka: Fiskars, Hämeentie 135 A, 00560 Helsinki

www.fiskarsgroup.com

Tilaisuuden alussa klo16:00 tutustuminen Fiskarsin toimintaan,
isäntänä muotoilujohtaja **Petteri Masalin**.
Tarjoilua. Ilmoittautumiset ja peruutukset osallistumisesta
30.10. mennessä os: *office@ornamo.fi*

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus

2. Kokouksen järjestäytyminen

**2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri,
kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja kolme ääntenlaskijaa.**

**3. Todetaan paikalla olevat äänivaltaiset jäsenet ja heidän valtakirjoilla
edustamansa muut äänivaltaiset jäsenet sekä muut läsnä olevat.**

4. Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus.

5. Esityslistan hyväksyminen

**6. Päätetään kuinka monta jäsentä hallitukseen valitaan
Ornamon sääntöjen 24 § mukaisesti.**

7. Valitaan hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle.

**8. Päätetään vuoden 2019 toimintasuunnitelmasta.
Päätetään varsinaisten jäsenten, opiskelijajäsenten ja kannatusjäsenten
jäsenmaksu vuodeksi 2019.**

9. Päätetään vuoden 2019 talousarvio.

**10. Valitaan kaksi tilintarkastajaa ja heille
henkilökohtaiset varamiehet vuodeksi 2019.**

11. Muut asiat

12. Kokouksen päättäminen

SYYSKOKOUSKUTSU 2018

Sisustusarkkitehdit SIO ry

Aika: ke 24.10. klo 17.30

Paikka: Nomart Showroom

Kasarmikatu 21 Helsinki, *www.nomart.fi*

Syyskokouksessa käsitellään sääntömäräiset asiat, mm. vuoden 2018 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Lisäksi kokouksessa tehdään henkilövalintoja. Kokouksen esityslista liitteineen julkaistaan SIOn kotisivuilla osoitteessa *www.sio.fi*
Tarjoilujen vuoksi ilmoittaudu Minnalle **17.10. mennessä**: *office@sio.fi*

SYYSKOKOUSKUTSU 2018

Taiteilijat O ry

Aika: 9.10.2018 klo 17

Paikka: Ornamon toimisto

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat: vahvistetaan Taiteilijat O ry:n vuoden 2019 toimintasuunnitelma ja talousarvio, vahvistetaan vuoden 2019 jäsenmaksun suuruus, vahvistetaan hallitusjäsenten kokouspalkkio vuonna 2019, valitaan uudet hallitusjäsenet erovuoroisten tilalle ja päätetään Taiteilijat O ry:n sääntöuudistuksesta (2. käsittely). Lisäksi keskustelua Taiteilijat O:n tulevasta toiminnasta hallituksen jäsenten kanssa. Tervetuloa nauttimaan tarjoilusta! Kokouksen esityslista Taiteilijat O ry:n kotisivuilla 10 vrk ennen kokousta: *www.artists-o.fi/*

SYYSKOKOUSKUTSU 2018

Tekstiilitaiteilijat Texo ry

Aika: 18.10.2018 klo 17

Paikka: Aalto Yliopisto, Pääsisäänkäynti = Otaniemi (Metroasema)

Aalto Yliopiston Muotoilun esittely, Professori, Varajohtaja Kirsi Niinimäki, Muotoilun laitos

Kokouksessa hyväksytään vuoden 2019 toimintasuunnitelma ja talousarvio ja valitaan yhdistyksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja hallituksen jäsenet. Keskustelua TEXO:n toiminnasta. Ilmoittautuminen *juha.laurikainen@gmail.com* **14.10. mennessä**.

Maj Kuhlefelt 1.5.1931–14.7.2018

Muotitaiteilja **Maj Kuhlefelt** kuoli Helsingissä 14. heinäkuuta 87-vuotiaana. Kuhlefelt opiskeli muoti- ja tekstiililinjalla Taideteollisessa oppilaitoksessa (Ateneum) vuosina 1950–1953. Opiskeluaikanaan hän tutustui Pi Sarpanevaan, josta tuli sittemmin hänen yhtiökumppaninsa ja läheinen ystävänsä. Kuhlefeltin vaikutus suomalaiseen tekstiili- ja vaatesuunnitteluun oli uraauurtava. Hän loi mm. Suomen Trikoolle uudenaikaisen ja kirkkaita värejä suosivan lastenvaatemalliston. Vuosina 1963–1969 hän työskenteli vaatevalmistaja Finn-Flare Oy:n suunnittelijana, ja hänen Marjatta Metsovaaran kankaista luomansa vaatteet herättivät ihastusta eri puolilla maailmaa. Kuhlefelt ja Sarpaneva perustivat 1970-luvun alussa yrityksen P&M Design, jossa he työskentelivät eläköitymiseen asti. Yrityksellä oli suuri merkitys suomalaiselle työvaateteollisuudelle. Vuonna 1995 Muotitaiteilijat MTO myönsi hänelle kunniamaininnan Vuoden vaatesuunnittelija. Tunnustukseksi ansioistaan suomalaisen vaatesuunnittelun ja muodin edistämisessä hänelle myönnettiin Suomen Leijonan ritarikunnan I luokan ritarimerkki vuonna 1996.

Jan Kuhlefelt ja **Stina Katchadourian.** Kirjoittajat ovat Maj Kuhlefeltin poika ja sisar.

Sirkka Könönen 7.3.1947–28.7.2018

Tekstiilitaiteilja **Sirkka Könönen** kuoli nopeasti edenneeseen sairauteen 28. heinäkuuta Helsingissä. Könönen valmistui Taideteollisen korkeakoulun tekstiilitaiteen osastolta 1979. Hän oli suunnitellut mattoja ja opiskelijana jopa painanut kankaita, mutta ei aikaakaan, kun hänen värikkäistä, taiten suunnitelluista villapaidoistaan tuli ilmiö. 1980–1990-luvuilla Könösen villapaidoista, villatakeista, villamekoista, kaulaliinoista ja myssyistä tuli aikansa visuaalista kulttuuria. Ne olivat silloista uutta käsityöperinnettä ja ovat sitä yhä. Könönen oli taiteilijana merkittävä yrittäjä, joka koulutti ja työllisti samalla ison joukon kutojia, jotka työskentelivät kodeissaan eri puolella Suomea. Osa vaatteista on kudottu käsin, osa valmistettu neulekoneella. Könösen neuleita on esitelty useissa näyttelyissä Suomessa ja sen ulkopuolella. Vuonna 1992 hän sain Valtion taideteollisuuspalkinnon, ja 1993 hänet valittiin Vuoden tekstiilitaiteilijaksi.

Marja-Terttu Kivirinta. Kirjoittaja on taidekriitikko.

Lakimies tukenasi

Tarvitsetko apua juridisissa kysymyksissä?
Haluatko tarkistaa työsopimuksesi?
Askarruttavatko aineettomiin oikeuksiin tai kannattavuuden kehittämiseen liittyvät asiat?

Ornamon lakimies Jussi Ilvonen vastaa Ornamon jäsenten kyselyihin maanantaisin ja torstaisin klo 9–17. Puh. 043 2112 723.
Muina arkipäivinä voi lähettää sähköpostia: *jussi.ilvonen@ornamo.fi*

Palvelu on jäsenille maksutonta.

Jäsenille.

KUVAT TETTA KANTELEEN ARKISTO

Ornamo aikajanalla

Ornamon nimi pelkistyi keväällä, mutta muutos ei ole suinkaan ensimmäinen kerta yli satavuotiaan järjestön historiassa. Aikajanalla kurkistamme järjestön ja sen nimen eri vaiheisiin.

Tunnuskilpailun voittaja v. 1911.

1911

Ornamo syntyy

Ornamon ensimmäiseksi nimeksi annetaan Piirto, mutta se herättää tyytymättömyyttä. Uusia nimivaihtoehtoja ovat Siro, Kirjokivi, Brödi, Kuvio, Takoja, Ora, Hely, Koriste, Decora, Kirjanta, Kirjola, Airut ja Ornamo.

1912

Koristetaiteilijain Liitto Ornamo

Liiton jäseniä olivat arkkitehdit, sisustusarkkitehdit, tekstiilitaiteilijat, kuvanveistäjät, koristetaiteilijat ja -maalarit, sekä graafikot.

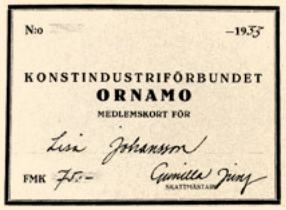

Ornamon jäsenkortti vuodelta 1933.

1961

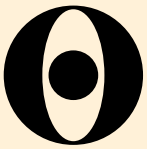

Uusi tunnus

Timo Sarpaneva suunnittelee Ornamon tunnuksen kutsukilpailun tuloksena.

Ornamon kunniajäseniä 1981, vasemmalta Timo Sarpaneva, Paul Reilly, Lisa Johansson-Pape sekä Toini Muona.

1966

Teollisuustaiteen Liitto Ornamo

Koristetaiteilijain Liitto Ornamosta tulee Teollisuustaiteen Liitto Ornamo.

Puheenjohtaja Ilmari Tapiovaara Ornamon pikkujouluissa 60-luvun puolivälissä.

2018

ANNI KOPONEN

Ornamo Art and Design Finland

Jäsenet äänestivät Ornamon nimestä. Järjestö päivitti nimensä tilanteessa, jossa muotoilun ala elää murroskautta ja muotoilun käyttö laajenee uusille aloille.

Ornamo-nimi juontaa esperanton kielestä ja tarkoittaa koristetta.

GRID

Grid on sisustuselementti, jonka käyttömahdollisuudet ovat loputtomat. Gridiä voi käyttää tilanjakajana, hyllynä, vitriininä, pöytänä, istuimena tai tuotteiden esillepanoon.

Vain mielikuvitus on rajana!

Roltrade

Vattuniemenkatu 3, 00210 Helsinki | 010 322 0500 | roltrade@roltrade.com

TOIMITTANUT SAARA ARGILLANDER

Aallon tärpit muotoilusyksyyn

Syksy tuo jälleen mukanaan valtavan määrän erilaisia muotoilutapahtumia. Muotoilija, sisustusarkkitehti **Elina Aalto** kertoo omat suosikkinsa.

PROTOSHOP

Protoshop 10 vuotta

Nuorten suunnittelijoiden prototyyppejä esittelevä Protoshop kootaan jo kymmenettä kertaa Habitare-messuille. 11 uuden työn lisäksi esillä on erikoisnäyttely, joka esittelee yhteensä 20 työtä aiempien vuosien varrelta.
Habitare-messut Helsingin messukeskuksessa 12.–16.9.2018, Messuaukio 1, Helsinki.

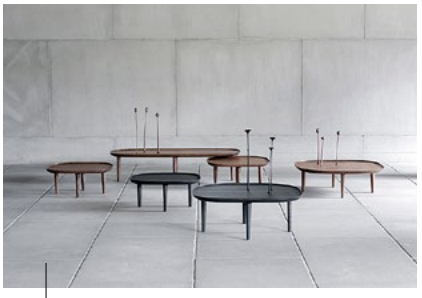

POIAT

Vuoden nuori muotoilija 2018: Antrei Hartikainen

Antrei Hartikainen on todella taidokas muotoilijapuuseppä, jolla on oma erottuva muotokielensä ja nuoresta iästään huolimatta varma ote sekä useita kansainvälisiäkin näyttöjä.
Antrei Hartikaisen näyttely Lokal+ -galleriassa 23.8.–16.9.2018, Annankatu 11, Helsinki.

Amos Rex

JKMM Arkkitehtien suunnittelema Amos Rex avautuu elokuussa ja sulautuu kiinnostavalla tavalla olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Visualisointien perusteella luvassa on aivan uudenlainen tila taiteelle.

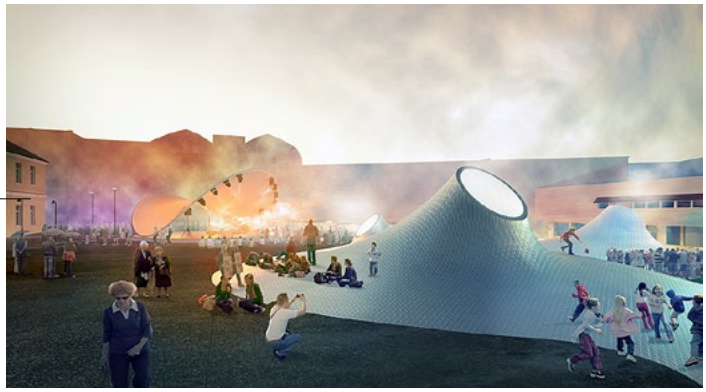

JKMM

Oodi

Ala-arkkitehtien suunnittelema Oodi-kirjasto avautuu joulukuussa. Kunnianhimoinen, yleisölle avoin, uusi arkkitehtuuri aivan Helsingin keskustan sydämessä muuttaa kaupunkia väistämättä mielenkiintoisella tavalla.

HREFNA BJÖRG

Design Diplomacy 2018 – Iceland

Islantilainen nuori muotoilija Björn Steinar ja suomalainen graafinen suunnittelija Ulla Donner kohtaavat Helsinki Design Weekin Design Diplomacy -keskustelutilaisuudessa. Tapasin Björn Steinarin keväällä Reykjavikin Design Marchissa ja olin todella vaikuttunut hänen kriittisestä, mutta positiivisesta ajattelustaan ja siitä, miten hän on kanavoinut ajattelunsa konkreettisiksi projekteiksi.

Islannin suurlähetystö 11.9.2018 klo 17–19, Kruununhaka, Helsinki. Ilmoittautuminen: helsinkidesignweek.com

DESIGNMUSEO

Josef Frank Designmuseossa

Josef Frankin maailma on vastustamattoman ihana. Odotan, että pääsen näyttelyn kautta tutustumaan häneen syvemmin tekijänä.

Designmuseo 12.10.2018–17.3.2019, Korkeavuorenkatu 23, Helsinki.

Media.

Ornamon lehti 3/2018

Ornamon jäsenlehti toteutetaan
Gerda ja Salomo Wuorion säätiön tuella.

PÄÄTOIMITTAJA Salla Heinänen
TOIMITUSSIHTEERI Elina Perttula, *media@ornamo.fi*, p. 043 211 0755
ULKOASU Tikka Talvenheimo
ORNAMON ILMOITUKSET JA ILMOITUSMYYNTI, TOIMITUS
Minna Borg, minna.borg@ornamo.fi, p. 046 878 2570

4 NUMEROA VUODESSA

1/18	1.2.	1.3.	Painos 3 500
2/18	5.5.	5.6.	Painos 2 600
3/18	15.8.	11.9.	Painos 3 500
4/18	5.11.	5.12.	Painos 2 600

Aineistovaatimus	offset (CMYK)
Painos	3 500 kpl
Painopaikka	Trio-Offset
Koko	210 x 280
Paperi	Galerie Art Volume (115 g, kansi 170 g)

ILMOITUSHINNAT (EI ALVIA)	NUMEROT 2, 4 / 1, 3
Hinnat 4-väri-ilmoituksille (CMYK)	
1/8 s. 97 x 66 mm	150 € / 200 €
1/4 s. 97 x 132 mm	450 € / 550 €
1/2 s. pysty 97 x 280 mm + 3 mm bleed	590 € / 690 €
1/2 s. vaaka 210 x 132 mm + 3 mm bleed	590 € / 690 €
1/ 1 s. 210 x 280 mm + 3 mm bleed	850 € / 950 €
Takakannen tai etukannen sisäsivu	
210 x 280 mm + 3 mm bleed	950 € / 1 050 €
Takakansi	
210 x 240 mm + 3 mm bleed	1 000 € / 1 100 €

Materiaali lehteen tulee toimittaa aineistopäivään mennessä osoitteeseen: *media@ornamo.fi*. Ilmoitukset pdf-muodossa (painokelpoisina). Erilliset kuvatiedostot jpeg- tai tiff-kuvina, painokelpoisina, resoluutio 300 dpi.

MEDIAKORTTI *ornamo.fi/ornamon-lehti*
TIEDUSTELUT Minna Borg p. 046 878 2570, *minna.borg@ornamo.fi*

Ornamon jäsenlehden sähköinen versio on luettavissa kotisivujen jäsenpalveluita-osiossa. Linkki lehteen lähetetään jäsenille viikko-tiedotteissa. Tunnukset voi pyytää osoitteesta: *ornamo.fi/kirjaudu*

ISSN 2341-7781 (painettu)
ISSN 2341-779X (verkkojulkaisu)

ORNAMO RY
ORNAMO ART AND DESIGN FINLAND

Salla Heinänen
Toiminnanjohtaja
p. 0400 221 143,
salla.heinanen@ornamo.fi

Saara Argillander
Koordinaattori, viestintä
ja opiskelijatoiminta
Viikkotiedote, info@ornamo.fi
p. 044 756 6474
saara.argillander@ornamo.fi

Minna Borg
Pääsihteeri, Sisustusarkkitehdit SIO
p. 046 878 2573
office@sio.fi
Markkinointikoordinaattori, Ornamo
p. 046 878 2570
minna.borg@ornamo.fi

Jenna Heino
Viestinnän asiantuntija
Hankeviestintä, sisällöntuotanto
p. 044 7676 303
jenna.heino@ornamo.fi

Petra Ilonen
Muotoilun projektipäällikkö, jäsenpalvelut
Finnishdesigners-portfoliot
p. 046 878 2572
muotoilu@ornamo.fi

Jussi Ilvonen
Lakimies
p. 043 2112 723
Ma ja to klo 9–17
jussi.ilvonen@ornamo.fi

Elina Perttula
Viestintäpäällikkö
Asiantuntijaviestintä, mediasuhteet,
digitaalinen viestintä, Ornamon lehti
p. 043 211 0755
media@ornamo.fi

Miisa Pulkkinen
Asiantuntija, taide
Hankkeet, kehitystyö, jäsenpalvelu
p. 358 40 523 9984
miisa.pulkkinen@ornamo.fi

Anna Rikkinen
Asiantuntija
Ratkaisumalleja taiteen yhdistämiseksi
rakentamiseen -hanke 2018–2020
p. 044 743 3577
anna.rikkinen@ornamo.fi

Sari Vesanen
Talous- ja hallintosihteeri, jäsenasiat
p. (09) 687 7740
office@ornamo.fi

Kristian Keinänen
Ornamon puheenjohtaja

Ornamo

Annankatu 16 B 35–36
00120 Helsinki
ornamo.fi
finnishdesigners.fi

Ornamon toimisto on avoinna
ark. klo 9–17.

cOALA®

Tarvitsetko kätevää ratkaisua vaihtuville viesteillesi? Just ask Antalis!

Coala Magnetics on innovatiivinen ratkaisu markkinointiin. Magneettinen materiaali on helppo ja nopea vaihtaa. Tämä tulostettava, nopeasti asennettava ja helposti siirreltävä tuote on ihanteellinen kausiluonteiseen ja huomiota herättävään viestintään julkisissa tiloissa: myymälät, ravintolat, näyttelyt, messut ym. Coala Magneticsia voidaan käyttää myös kokonaisina seinäpintoina.

Coala Magnetics yhdistää taustalle tulevan magneettisen tarrakalvon ja päälle asennettavan rautapitoisen pintakalvon. Pintakalvoa vaihtamalla saat viestisi vaihtumaan näppärästi!

Coala – suuri valikoima suurille toteutuksillesi. Kysy lisää Coala-tuotteista ja muista sisustusmateriaaleista!

ANTALIS OY
Puh. 040 864 1439 Konsultointi
Puh. 0201 800 200 Paperit
Puh. 0201 800 254 Suurkuva
Puh. 0201 800 255 Pakkaaminen
www.antalis.fi | riikka.mouhu@antalis.com

antalis EM
Just ask Antalis

. MV71

IA
Itella Posti Oy

Itella Green

PodWork Xpress -työpiste mahdollistaa häiriöttömän työskentelyn ja tarjoaa yksityisyyttä vilkkaassakin ympäristössä. PodWork Xpress syntyi tarpeeseen ”on-the-go” työpisteelle sekä toimistoissa että julkisissa tiloissa.Takin voi ripustaa henkarille, sillä PodWork Xpress on myös vaatesäilytysmoduuli. Nauti työmukavuudesta missä liikutkin.
#bymartela #InspiringSpaces #PodWorkXpress #InspiringWork

Inspiring spaces

Martela

PodWork Xpress

DESIGN **o4i DESIGN STUDIO**